

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIAUS
VEDĖJAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRITARIMO VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „KURPAITĖ“
IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI**

2025 m. rugsėjo d. Nr. A15 /25(2.1.4E-IKU)
Vilnius

Vadovaudamasi Ikimokyklinio ugdymo kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“, 3 punktu ir Vilniaus miesto savivaldybės mero 2025 m. vasario 24 d. potvarkiu Nr. 955-263/25 „Dėl Almedos Kučinskienės įgaliojimo“,

p r i t a r i u Vilniaus lopšelio-darželio „Kurpaitė“ ikimokyklinio ugdymo programai.

Vedėja

Almeda Kučinskienė

PRITARTA
Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Ikimokyklinio ugdymo skyriaus
Vedėjo 2025 m. mėn. d.
įsakymu Nr.

PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelio-darželio „Kurpaitė“
Direktoriaus 2025 m. mėn. d.
Įsakymu Nr.

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „KURPAITĖ“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA
„VAIKYSTĖS SPINDULĖLIAI“

Vilnius, 2025

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus lopšelio-darželio „Kurpaitė“(toliau – Mokykla) ikimokyklinio ugdymo programa „Vaikystės spindulėliai“ (toliau – Programa) apibrėžia ikimokyklinio ugdymo tikslą, uždavinius, programos įgyvendinimo prielaidas ir būdus, ugdymo gaires, procesus, aplinkas, ugdytinių pasiekimus ir pažangos vertinimo gaires. Programa skirta vaikų nuo 1 iki 6/7 metų ugdytojams, mokytojams, tėvams (globėjams).

Programa atnaujinta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu N-V1142 patvirtintomis Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis ir jų priedu Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo pasiekimų aprašu 2024 m. vasario 5 d (V-131) ir jo pakeitimais -14 d.(V-175) ir mokyklos ikimokyklinio ugdymo programa „Vaikystės spindulėliai“ (2017). Sudarant programą atsižvelgta į tėvų (globėjų) lūkesčius, mokyklos, regiono savitumą.

Mokyklos ugdymosi procesas nukreiptas į visuminę vaiko raidą (holistinis požiūris), kuri pabrėžia sociokultūrinės aplinkos svarbą, vadina ją „pagrindiniu vaiko raidos šaltiniu“; konstruktyvistinę teoriją, nukreiptą į pažintinę vaiko raidą, kuri akcentuoja aktyvų vaiko vaidmenį kuriant savo žinias ir pasaulio supratimą; taikomi daugialypio intelekto (Howardo Gardnerio įvairiapusio intelekto) teorijos elementai.

Programos paskirtis per vaikystės raidos procesus sukurti prielaidas vaikų kokybiškam ugdymui(si). Programos turinys paremtas požiūriu į vaiką ir vaikystę, vaiko raidą, poreikius, ugdymo(si) būdus. Vaikystėje raidos procesai sukuria prielaidas vaikų ugdymui(si), o kokybiškas ugdymas(is) brandina kūną, smegenų struktūras, skatina vaikų raidą:

- ankstyvajai vaiko raidai būdingas spartus netolygus augimas, veiksmų, mąstymo ir kalbos vystymą(si)s ne vienu laiku. Kiekvieno vaiko raida ir ugdymas(is) pasižymi unikaliais bruožais: mokytojas pasitiki vaiko natūraliomis galiomis augti ir ugdytis, sudaro sąlygas prigimtinėms galioms plėtotis, pripažįsta ir gerbia skirtybes, pasiekimų įvairovę, kuria galimybes skleisti vaikų individualumui;

- kiekvienas vaikas aktyviai mokosi, daugelį dalykų atranda pats, savu būdu ir laiku. Vaikai turi sumanymų, nuolat ieško naujų veiklų ir iššūkių, padedančių tobulėti. Mokytojas paremia vaikų iniciatyvas, parinkdamas jiems aktualų turinį ir veiklas;

- vaikų mąstymo sinkretiškumas, pasaulio kaip nedalomos visumos matymas suponuoja visuminį požiūrį į ugdymą(si).

Vaikams aktyviai veikiant integruojamas fizinis, emocinis, socialinis ir pažintinis ugdymas(is);

- vaikų ugdymas(is) yra nuolatinis vidinių galių plėtojimas naujų patirčių pagrindu. Vaikų raidai ir ugdymui(si) svarbiausios yra jautrios socialinės sąveikos, grindžiamos dialogo principu;

- vaikų tarpusavio dialoguose ir dialoguose su suaugusiaisiais konstruojamos bendros prasmės. Vaikų grupėje vyrauja nuomonių ir raiškos įvairovė, vaikai mokosi girdėti vienas kitą, skatinama mokymosi vieniems iš kitų kultūra;

- darnų vaikų vystymąsi užtikrina vaiko raidą skatinantis ugdymas. Siekiama turtinti, plėsti ir kompensuoti nepalankioje aplinkoje augančių vaikų patirtis, kuriamos vaikus ugdytis įgalinančios socialinės ir kultūrinės aplinkos.

Vertybės. Programoje pateikiamos pamatinės vertybės, kuriomis grindžiamas visas Programos turinys, požiūrio į vaiką ir jo ugdymą(si) sąlygotomis vertybėmis:

- **vaiko orumas** – vaikas vertingas, autentiškas, pripažįstamas jo unikalumas;
- **vaiko gerovė** – pripažįstamas ir vertinamas vaiko saugumas, sveikata, darna su savimi ir kultūrine, socialine bei fizine aplinka;
- **saviraiškos laisvė** – kiekvienas vaikas turi kūrybinį potencialą ir kūrybinę laisvę, kuri palaikoma ir skatinama;
- **lygiavertis dalyvavimas** – pripažįstama lygiavertėmis sąveikomis grindžiamo ugdymo(si) vertė, sudarant sąlygas kiekvienam vaikui dalyvauti ugdymosi procese ir pašalinant ugdymosi kliūtis;
- **lygiateisiškumas ir teisingumas** – pripažįstamos vienodos teisės augti ir ugdytis, užtikrinamos galimybės kiekvienam vaikui vystyti ir reikšti savo potencines galias nepriklausomai nuo priežasčių, susijusių su lytimi, sveikata, socialine ir kultūrine padėtimi. Minimizuojamos atskirties ir diskriminavimo galimybės, atstovaujama vaikų teisėms mokykloje ir už jos ribų;
- **pagarba, tolerancija ir atvirumas įvairovei** – kuriama pagarba, empatija ir tolerancija grindžiama ugdymo(si) aplinka, pripažįstama įvairovė kaip vertybė ir sudaromos sąlygos visiems vaikams sėkmingai dalyvauti, priimant prigimtinius ir kultūrinius skirtumus;
- **bendruomeniškumas, demokratija ir pilietiškumas** mūsų mokykloje reiškiasi pagarba kiekvienam asmeniui, demokratinės aplinkos kūrimu, priklausymo bendruomenei jausmo puoselėjimu bei atsakomybės už save ir kitus ugdymu.

- **kultūrinis tapatumas** – puoselėjama pagarba savo šalies kultūrai (gimtajai kalbai, etninei kultūrai, tautos istorijai), padedant vaikui išreikšti save kaip savo šalies kultūros dalyvį ir kūrėją ir pozityviai priimti kitų kultūrų savitumą.

Vaikų poreikiai. Programa sukuria prielaidas užtikrinti pagrindinių, kiekvienam vaikui aktualių poreikių tenkinimą ir turtinimą, vaiko individualių galių plėtotei, kiekvieno vaiko pažangai, sukurti lygias galimybes įvairių poreikių vaikams:

- **žaidimo poreikis** – sudarome sąlygas vaikams turėti laisvę, pakankamai laiko, erdvės ir galimybes per bendrus žaidimus kurti savo žaidimo kultūrą. Pripažįstame žaidimo, kaip savarakiškos vaikų veiklos, išskirtinę vertę. Nuolat stebėdami ir tinkamose situacijose jautriai įsitraukdami į žaidimus, mokytojai padeda vaikams ugdytis žaidimo gebėjimus.

- **saugumo poreikis** – siekiame, kad kiekvienas vaikas jaustųsi saugus, gerbiamas, matomas ir girdimas. Užtikriname tinkamą globą, paramą ir pagalbą, kai jos reikia. Pagal savo galias vaikai įtraukiami į rūpinimąsi tiek asmeniniu, tiek bendruomenės saugumu.

- **draugysčių poreikis** – siekiame, kad kiekvienas vaikas jaustųsi priimtas, patirtų bendrumo, lygiavertiškumo, kitų paramos ir artimumo jausmą, turėtų galimybę užmegzti artimesnes draugystes. Kurdami ugdymo(si) aplinką skatiname vaikus tyrinėti ir atrasti, kaip būti, gyventi ir veikti drauge.

- **komunikavimo poreikis** – mokykloje sudarome sąlygas vaikams dalintis savo emocijomis, mintimis ir idėjomis tiek žodžiu, tiek nežodinėmis priemonėmis – mimika, judesiu ar kitomis kūrybinėmis formomis. Skatiname išbandyti įvairius komunikavimo su bendraamžiais ir suaugusiais būdus bei padedame atrasti pagarbaus, veiksmingo bendravimo patirtis

- **pažinimo džiaugsmo poreikis** – mokykloje sudarome sąlygas vaikams smalsauti, tyrinėti, klausinėti, aiškintis, kurti ir išbandyti naujus dalykus. Skatiname džiaugtis atradimais bei savo gebėjimu pažinti pasaulį. Ugdymo(si) procese sukaupias patirtis vaikai taiko, kurdami ir perkurdami savo asmenines pasaulio teorijas.

- **kūrybinės saviraiškos poreikis** – sudarome sąlygas vaikams tyrinėti ir atrasti savo unikalias kūrybines galias per įvairias veiklas. Kuriame tiek spontaniškų, tiek kryptingai organizuotų veiklų galimybes, kad kiekvienas vaikas galėtų atskleisti savo interesus, gabumus ir auginti savitą raiškos stilių.

- programa taip pat sukuria prielaidas atliepti ir tenkinti **unikalius kiekvieno vaiko poreikius**, tarp jų ir specialiuosius ugdymosi poreikius.

Tėvų lūkesčiai. Tėvų (globėjų) apsisprendimą leisti vaiką ugdytis pagal programą lemia tai, kad vaikams sudaroma galimybė bendrauti su bendraamžiais, ugdomi jų gebėjimai, puoselėjamos intelektualinės, emocinės, fizinės galios, skatinamas vaiko savarankiškumas, iniciatyvumas, kūrybiškumas, vaikas gali gauti vietoje švietimo pagalbos specialistų (psichologo, logopedo, spec. pedagogo pagalbą), ugdomi jo specialieji gebėjimai ir kt. Pagrindiniai tėvų (globėjų) lūkesčiai: vaiko saugumas ir sveikatos stiprinimas; visapusiškas vaiko ugdymas; dvasinių ir kultūrinių vertybių įgijimas; taisyklingas tarties ir žodyno formavimas; vaiko savarankiškumo bei pasitikėjimo savimi ugdymas; saugi ir palaikanti aplinka, atviro dialogo poreikis; kūrybinės laisvės ir individualumo poreikis.

Tėvų (globėjų) ir bendruomenės poreikiai. Mokykla atvira bendruomenės poreikiams, siekiama, kad šeimos jaustųsi bendruomenės dalimi. Laikomasi aktyvios lygiavertės partnerystės principų tėvams (globėjams) dalyvaujant veiklose, turtinant lauko ir vidaus aplinkas, dalyvaujant renginiuose, akcijose, projektinėse veiklose, edukacinėse išvykose. Mokykloje sudaromos sąlygos tėvams (globėjams) dalyvauti seminaruose, ilgalaikiuose mokymuose apie vaikų ugdymąsi; stiprinamas tėvų (globėjų) ir mokytojų bendradarbiavimas. Bendrų veiklų, projektų su šeimomis metu sudaromos galimybės tėvams (globėjams) geriau pažinti vieniems kitus. Visi su ugdymu susiję klausimai sprendžiami komunikuojant, tariantis, konsultuojantis šeimoms ir mokyklos darbuotojams pagal jų atsakomybės ribas. Bendruomenė gerbia, vertina ir puoselėja šeimos vaidmenį vaiko ugdyme, pripažįsta, kad tėvai (globėjai) yra pagrindiniai vaiko ugdytojai. Stengiamasi pažinti kiekvieną šeimą ir kurti su ja pozityvius santykius, keistis informacija. Grupės mokytojas kiekvienam tėvui (globėjui) asmeniškai suteikia žinių ir dalijasi idėjomis su jais siekdamas sustiprinti jų kompetencijas, kad šeimos nariai galėtų namuose sukurti vaikams stimuliuojančią ugdymosi aplinką. Taip formuojama nuostata, kad tėvai (globėjai) gali būti aktyvūs vaikų ugdymo(si) pagalbininkai. Todėl tėvai (globėjai) yra laukiami ir įtraukiami į vaikų ugdymosi procesą, supažindinami su ugdymo programa, artimiausiais tikslais ir tariamasi dėl bendradarbiavimo tikslams pasiekti. Mokyklos bendruomenė gerbia šeimų privatumą, orumą ir autonomiją. Konkretūs vaiko pasiekimai ir kylantys iššūkiai aptariami tik individualiuose pokalbiuose. Tėvai (globėjai) susipažįsta tik su jų vaiko pasiekimų aplanku ar kitais asmeniniais duomenimis.

Mokyklos savitumas, sociokultūrinė aplinka, tradicijos. Ją lanko įvairių tautybių vaikai, daugiausia iš rusakalbių šeimų. Ugdymas vyksta rusų kalba. Valstybinės kalbos ugdymas integruojamas į ugdymo procesą dviem būdais: atskiros ugdomosios veiklos lietuvių kalba ir lietuvių kalbos integravimas į kasdienę veiklą – ryto ratą ir pan., orientuotas į ugdymą(si) per žaidimą interaktyvių

veiklų metu. Skatinamas lietuvių kalbos integravimas į kultūrinius kontekstus – edukacijas, akcijas, tradicijas, šventes; plečiamas natūralus lietuvių kalbos vartojimas kasdienėse situacijose; kuriama valstybinės kalbos aplinka; visa vizuali informacija mokykloje pateikiama lietuvių kalba, FB grupėse įkeliama veiklų mokomoji ir pažintinė medžiaga tėvams (globėjams), sudarant galimybę kartu su vaikais tobulinti lietuvių kalbos žinias.

Mokyklos tradicijų puoselėjimas: veikloje remiamasi lietuvių ir rusų liaudies tradicijomis, bendražmogiškais vertybėmis. Plėtojama daugiakultūrinė, tolerancija grįsta mokyklos bendruomenės kultūra.

Visose amžiaus grupėse diegiamas sveikos gyvensenos ir ekologiško gyvenimo būdas, formuojant sveikatos stiprinimo žinias ir įgūdžius. Mokyklos ugdytiniai dalyvauja nuotoliniu būdu edukacijų cikle „Žaliasis raštingumas“¹, aplinkosauginiame projekte „Mes rūšiuojame“². Bendradarbiaujant su Vilniaus visuomenės sveikatos biuru įgyvendinamas visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planas. Vykdomos ES finansuojamos programos „Pienas Vaikams“ bei „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimo vaikų ugdymo įstaigose“ visose grupėse.

Dalyvaujame 2024-2027 m. Vilniaus miesto savivaldybės Europos socialinio fondo agentūros įgyvendinamo projekte Nr. 10-013-P-0001/004 „Ankstyvojo ugdymo užtikrinimas vaikams iš socialinę riziką patiriančių šeimų“ jungtinėse veiklose. Projektas vykdomas pagal 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonę Nr. 12-003-03-01-04 „Užtikrinti visiems prieinamą ankstyvąjį ugdymą“. Projekte dalyvauja mokytojai bei specialistai, vaikai ir vaikų šeimos iš visų grupių. Projekto tikslas – sėkmingai įtraukti vaikus iš socialinės rizikos šeimų teikiant jiems pagalbą ugdymo procese. Mokykloje teikiami prioritetai vaiko socialinių ir saugios gyvensenos įgūdžių ugdymui. Vykdoma socialinių ir emocinių įgūdžių formavimo programa „Zipio“ draugai“³, „Kimoči“⁴ programa socialinių ir emocinių kompetencijų lavinimui, emociniam intelektui ugdyti.

Mokykla yra žinoma ir vertinama miesto bendruomenėje ir respublikoje dėl kūrybinių meninės raiškos projektų plėtojimo, aktyviai dalyvaujame sveikos gyvensenos, kalbinio ir matematinio ugdymo, STEAM ugdymo projektuose. Glaudžiai

¹ <https://www.zaliasistaskas.lt/zaliasis-rastingumas/>

² <https://mesrusiuojam.lt/projektai/mes-rusiuojam-mokyklose/>

³ https://www.vaikolabui.lt/wp-content/uploads/2015/08/Spauda_KNYGA_TEVAMS_visa.pdf

⁴ zelmeneliai.lt/wp-content/uploads/2022/04/KIMOCHI-pristatymas.pdf

bendradarbiaujama su aplinkinėmis mokyklomis, vykdomi tarpinstituciniai projektai, kartu su Kauno menų mokykla „Etiudas“ įgyvendiname tarptautinį vaikų meno projektą, skirtą Motinos dienai“, atliepanti meno metodo sklaidą.

Susipažįstame su įvairių tautų tradicijomis, papročiais, šokiais ir simbolika per projektines veiklas: Dalyvaujame tradiciniuose Vilniaus miesto ikimokyklinio ugdymo mokyklų metodinio būrelio „Spindulys“ projektuose: šokių festivalis „Linksmieji ritmai“, „Žaidžiame senovę“, klasikinės muzikos projektai „Vilniaus mažieji muzikantai“, „Kelionė į muzikos šalį“, visuotinėje pilietinėje iniciatyvoje „Pergalės šviesa“ sausio 13-osios dienos minėjimo akcijoje, slavų kultūros festivalyje „Slavų vainikas“. Mokytojai dalyvauja asociacijos „Slavų vainikas“ konferencijose.

Viena iš prioritetinių krypčių – edukacinė veikla tiek keliaujant po Lietuvą, tiek mokykloje. Kiekvienais metais vykdome įvairias edukacijas (pvz.: edukacija – projektas „Virtualus turas po Lietuvą“⁵, edukacinė – pažintinė išvyka į Lietuvos televiziją).

Mokytojų ir specialistų profesinis tobulėjimas: mokytojai aktyviai dalyvauja „Spindulio“ metodinio būrelio veikloje bei nuolat kelia savo kvalifikaciją įvairiose mokymų programose, skirtose ikimokyklinio ugdymo programų atnaujinimui, jų kokybės užtikrinimui ir vaikų raidos poreikių atliepimui. Įgytos žinios ir praktiniai įrankiai padeda kurti turtingą ugdymo(si) aplinką, stiprinti vaikų kultūrinį intelektą, kalbinę, pažintinę bei socialinę raidą ir užtikrinti visapusišką ugdymąsi.

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Programa parengta vadovaujantis ikimokyklinio ugdymo principais, užtikrinančiais ugdymo(si) kryptingumą, integralumą, veiksmingas ugdomasias sąveikas ir ugdymo(si) kokybę. Įgyvendinant ugdymosi procesą mokykloje laikomasi šių ugdymo principų:

Vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės – ugdymo(si) procese atsižvelgiame į vaikų poreikių, patirties ir gebėjimų įvairovę. Sudarome sąlygas visapusiškai raidai – fizinei, emocinei, socialinei, pažinimo, komunikavimo ir meninei raiškai.

Žaismės – žaidimą ir žaismingumą laikome ikimokyklinio ugdymo pagrindu. Žaisdami vaikai tyrinėja, eksperimentuoja, fantazuoja, kuria, o mokytojai sudaro sąlygas įvairioms žaidimo formoms ir padeda vaikams auginti žaidimo gebėjimus.

⁵ <https://www.govilnius.lt/aplankykite/rekomenduojame/patirkite-nauju-ispudziu-keliaudami-po-vilniu-virtualiai>

Vaiko ir mokytojo bendro veikimo – kuriame aplinką, kurioje vaikas ir mokytojas yra partneriai – drauge kuriame prasmę, tariamės, priimame sprendimus, atliepiame vaikų poreikius, interesus, iniciatyvas ir nuomonę.

Lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilų įsitraukimą – vaikams suteikiame pakankamai laiko kasdienei veiklai, tyrinėjimui, kūrybai, atradimams. Vertiname galimybę įsitraukti „čia ir dabar“ ir išgyventi nuostabą bei atradimo džiaugsmą.

Įtraukties – kiekvienam vaikui sudarome sąlygas ugdytis pagal jo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę ir jaustis bendruomenės dalimi.

Šeimos ir mokyklos partnerystės – tėvus (globėjus) įtraukiame į programos kūrimą, bendradarbiaujame užtikrinant ugdymosi tęstinumą. Siekiame, kad mokykla ir šeima būtų pasitikėjimu grįsta, kartu besimokanti bendruomenė.

Ugdymo(si) ir priežiūros vienovės – kasdienė rutina, suplanuotos ir spontaniškos sąveikos yra ugdančios. Ilgalaikiai, saugūs ir pastovūs ryšiai su mokytoju padeda vaikui jaustis saugiam ir augti visavertiškai.

Integralumo – ugdymą(si) organizuojame taip, kad įvairios sritys būtų tarpusavyje susijusios. Siekiame darnios vaikų raidos, užtikriname veiklos prasmingumą ir vientisumą.

Sociokultūrinio kryptingumo – vaikų ugdymą grindžiame vertybėmis – pagarbos, bendruomeniškumo, pilietiškumo, tautinės tapatybės. Skatiname atvirumą kultūrų ir kalbų įvairovei, įtraukiame į aplinkos kultūrinį gyvenimą.

Kontekstualumo – vaikus ugdome estetiškoje, jaukioje aplinkoje, atviroje vaikų iniciatyvoms. Veiklą siejame su artimiausios gamtinės, socialinės, kultūrinės ir kalbinės aplinkos kontekstu, kad patirtys būtų aktualios ir prasmingos.

Reflektyvaus ugdymo(si) – mokytojas drauge su vaiku apmąsto patirtis, veiklas, jų rezultatus, padeda numatyti tolesnius žingsnius. Mokytojų refleksija padeda vertinti ugdymo kokybę, priimti tinkamiausius sprendimus ir kurti prasmingą ugdymosi procesą.

III. TIKSLAS, UŽDAVINIAI, UGDYMO(SI) REZULTATAI

Ikimokyklinio ugdymo tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Uždaviniai:

1. Atliepti kiekvieno vaiko ugdymosi poreikius, kylančius iš asmenybės raidos tarpsnio, individualių raidos ypatumų, prigimtinių gebėjimų visumos ir sociokultūrinės aplinkos.
2. Ugdyti besirūpinantį savo fizine ir emocine sveikata vaiką, besidomintį ir išbandantį įvairius sveikatos stiprinimo būdus, atsakingu elgesiu užtikrinantį savo ir kitų gerovę.
3. Ugdyti aktyvų, žingeidų, pasitikintį savimi ir aplinkiniais vaiką, drauge su vaikais kuriant ugdymuisi pritaikytus, saugius, įtraukius, lanksčius, prieinamus ir mokymąsi stimuliuojančius ugdymosi kontekstus savo fizinių, intelektinių galių, pomėgių, polinkių tyrinėjimui, pažinimui ir jų auginimui.
4. Ugdyti pagarbų, tolerantišką, atvirą įvairovei, natūraliai priimančią prigimtinius ir kultūrinius skirtumus vaiką, kuriant mokymosi vieniems iš kitų kultūrą.
5. Taikyti judraus patirtinio mokymo(si) metodus ir kontekstus organizuojant ugdymą, pripažįstant žaidimą ir kasdienį vaiko gyvenimą grupėje kaip neatsiejamą ugdymo dalį, derinant spontanišką vaiko ir kryptingą mokytojo veiklą.
6. Sudaryti sąlygas vaiko komunikaciniam, socialiniam, pažintiniam vystymuisi, praturtinat vaikų tarpusavio santykių, ryšių, bendravimo su aplinkiniais, rūpinimosi savimi patirtį ir įgūdžius, suformuojant būtinus įgūdžius tolimesniam ugdymui(si) priešmokyklinio ugdymo grupėje.
7. Sudaryti sąlygas vaikams patirti mokymosi sėkmę, suteikiant galimybes skirtingais būdais pademonstruoti pasiekimus bei daromą pažangą, juos sistemingai fiksuojant, dokumentuojant, analizuojant, vertinant ir aptariant su tėvais(globėjais) ir kitais su vaiko ugdymu susijusiais asmenimis.

Rezultatai. Atsižvelgiant į kiekvieno vaiko unikalumą bei poreikius, užtikrinant lanksčias ugdymo(si) sąlygas, skatinamas vaiko galių auginimas ir padedama **vaikams tapti pasitikintiems, besirūpinantiems savimi ir kitais, jautriems kultūrinei ir socialinei įvairovei, komunikabiliems, lanksčiai mąstantiems, kūrybingiems, sėkmingai besimokantiems.**

IV. UGDYMO(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

Programoje modeliuojamas integralus, vientiso pasaulio vaizdo kūrimas(is), sąlygojantis vaikų ugdymo(si) procesą, užtikrinamas balansas ir dermė tarp atskirų ugdymo(si) sričių, ugdymo(si) ir ugdymo(si) procesų, kad vaikas įgalintų ugdymosi galias ir ugdytųsi pasitikintis, jautrus kultūrinei ir socialinei įvairovei, lanksčiai mąstantis, kūrybingas, besirūpinantis savimi ir kitais, komunikabilus, sėkmingai besimokantis. Ikimokyklinio ugdymo(si) pagrindas yra visuminis ugdymas(is) , universalus dizainas mokymuisi, vaiko žaidimas ir kita patirtinė veikla.

Visuminis ugdymas(is) yra pagrindinė ikimokyklinio ugdymosi kryptis, kuri lemia vaikų emocinių, socialinių, fizinių, pažinimo, kalbos, kūrybos galių harmoningą plėtojimąsi. Kiekvienas vaikas ugdomi savo tempu ir pasiekia optimalaus pagal savo potencines galias pasiekimų žingsnį. Taip užtikrinamas lankstumas, sėkmingas visų vaikų dalyvavimas bendrame ugdymosi procese, eliminavus ugdymo aplinkos barjerus, pasitelkiant ugdymo metodų ir priemonių įvairovę. Praktikuojamas universalus dizainas mokymuisi kaip kiekvieno vaiko sėkmingą ugdymąsi laiduojanti įtraukaus ugdymo organizavimo prieiga.

Mokyklos ugdymo(si) kontekstai. Vaikų ugdymas(is) vyksta mokyklos vidaus ir lauko aplinkose, taip pat aplinkose už mokyklos ribų (parkai, muziejai, ugdomosios edukacijos, gamtos ir kultūriniai objektai ir kt.) Mokyklos aplinkoje kuriami vaikų emocinį ir fizinį saugumą užtikrinantys ugdymo(si) kontekstai, kurių bendri kūrėjai yra vaikai. Ugdymo(si) kontekstuose būdami vaikų elgesio ir veiklos modeliu, mokytojai pagal situaciją lanksčiai keičia savo vaidmenis, tapdami vaiko padėjėjais, tyrinėtojais, kūrėjais, besimokančiais.

Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas – siekiame sudaryti lanksčią, visiems vaikams prieinamą ugdymo(si) aplinką. Kiekvienam vaikui sudaromos galimybės žaisti, tyrinėti, patirti ir mokytis savo tempu, pagal asmenines galias, mokantis vieniems iš kitų. Vaikai gali rinktis veiklas, priemones, mokymosi būdus, išreikšti idėjas bei siekti savų tikslų. Mūsų tikslas – kad kiekvienas vaikas, taip pat turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, jaustųsi pilnavertis bendruomenės narys, patirtų pripažinimą ir atrastų savo vietą įvairovėje.

Žaismės kontekstas – skatiname žaislingumą kasdienėje veikloje, kad vaikai patirtų tyrinėjimo, kūrybos ir bendravimo džiaugsmą. Žaidimas suvokiamas kaip pagrindinė vaikų veikla, leidžianti jiems išbandyti save judesiu, emocijomis, vaizduote, kalba ar

improvizacija. Mes vertiname vaikų gebėjimą fantazuoti, priimame jų kūrybiškas pasaulio interpretacijas ir drauge ieškome atsakymų, pratęsdami jų atradimus bei įtraukdami kitus vaikus.

Kultūrinių dialogų kontekstas – matome kiekvieną vaiką kaip aktyvų kultūros kūrėją. Bendruomenėje vaikai patiria įvairias socialines bei kultūrinės sąveikas – nuo šeimos tradicijų iki vietos, regiono ar pasaulio kultūrų pažinimo. Mokyklos aplinkoje atsispindi skirtingų kultūrų simboliai, papročiai ir raiškos formos, o patirtys padeda ugdyti atvirumą, pagarbą kitoniškumui ir gebėjimą kurti savo tapatumą bendruomenėje.

Kalbų įvairovės kontekstas – siekiame ugdyti palankų požiūrį į kalbų įvairovę. Mokyklos aplinkoje sudaromos sąlygos įvairioms žodinės ir nežodinės komunikacijos formoms rasti bei plėtoti. Skatiname pažinti ir gerbti kalbas, kuriomis kalba mūsų bendruomenės nariai, taip pat pasitelkiame skaitmenines priemones bei kasdienes komunikacines situacijas kalbų pažinimui gilinti.

Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas – mokykla remiasi prigimtiniu vaikų smalsumu – skatiname juos stebėti, klausti, tyrinėti ir gilintis į reiškinius bei jų sąsajas. Vidaus ir lauko erdvės pritaikytos tyrinėjimams, jose vaikai gali atrasti įvairių priemonių, objektų bei veiklų, kurios padeda mokytis per patirtį ir ilgalaikius stebėjimus. Tyrinėjimas suvokiamas kaip kelias į gilesnį supratimą bei gebėjimą spręsti problemas.

Realių ir virtualių aplinkų kontekstas – mokykloje realią ugdymosi aplinką papildome skaitmeninėmis galimybėmis, kurios leidžia vaikams pažinti tai, ko neįmanoma pamatyti plika akimi, tyrinėti procesus ar reiškinius, lavinti skaitmeninį mąstymą. Skaitmeninės priemonės naudojamos saikingai ir prasmingai, kad skatintų kūrybiškumą, problemų sprendimą bei socialinę sąveiką, o prioritetą teikiamas gyvai, patirtinei veiklai.

Kūrybinių dialogų kontekstas – kuriame aplinką, kurioje vaikai gali patirti kūrybos procesą – laisvai improvizuoti, rinktis skirtingas raiškos priemones, išbandyti įvairius problemų sprendimo būdus. Kūryba suprantama kaip kelias į saviraišką, savivertę ir bendruomeniškumą. Mokytojas čia yra kūrybos proceso bendrakeleivis – palaikantis, įkvepiantis ir sudarantis sąlygas laisvai kūrybai.

Vaiko žaidimas ir kita patirtinė veikla yra pagrindinė, viena kitą papildančios ugdomosios veiklos. Vaikų žaidimas yra paties vaiko kuriama ir valdoma veikla, kuomet sutelkiamos visos jau įgytos ir plėtojamos galios. Mokykloje plėtojama visos bendruomenės žaidimo kultūra, skatinanti žaisti, kurti ir bendradarbiauti. Siekiama vaikų savarankiško žaidimo ir žaismingo ugdymo(si) vienovės bei darnos (Gairės, 2023.) Žaidimas suprantamas kaip pedagogika, padedanti visuminiam vaiko vystymuisi,

ugdant socialinius įgūdžius, emocinį sąmoningumą ir reguliavimą, dėmesį elgesio normoms, erdvinį mąstymą, motorinį vystymąsi ir kt. Ugdymasis žaidime yra džiaugsminga patirtis, kai jo metodai atitinka natūralų vaikų smalsumą, suteikiant jiems savarankiškumą per pasirinkimus ir pačių kuriamus, inicijuojamus tyrinėjimus ir įvairias raiškos formas: ugdymas(is) per žaidimą, žaismingas ugdymas(is); žaidimas bendradarbiaujant; žaidimas tyrinėjant; laisvas žaidimas, neapribotos galimybės žaisti.

Patirtinė veikla – tai vaiko ugdymasis per aktyvų veikimą: stebint, tyrinėjant, eksperimentuojant, modeliuojant, kuriant, pajaučiant bei reflektuojant savo patirtis ir atradimus. Programoje patirtinė veikla grindžiama vaikų įvairove: jie atsineša skirtingas kultūrines, kalbines patirtis, šeimos tradicijas bei gyvenimo aplinkybes. Ši patirčių gausa tampa svarbia ugdymo(si) dalimi, padedančia vaikams ne tik mokytis iš savo veiklos, bet ir pažinti vieniems kitus, bendradarbiauti ir kurti bendrą patyrimų lauką.

Aplinka kaip trečiasis ugdytojas. Vaikų ugdymas(is) vyksta mokyklos vidaus ir lauko aplinkose, taip pat aplinkose už mokyklos ribų (edukacijos, parkai, muziejai, gamtos ir kultūriniai objektai ir kt.). Mokyklos aplinkoje kuriami vaikų emocinį ir fizinį saugumą užtikrinantys, aktualūs mokyklos ugdymo aplinkai ugdymo(si) kontekstai, kurių bendri kūrėjai yra vaikai; aplinkos pritaikomos įtraukiajam ugdymui, įrengtas interaktyvių žaidimų kambarys, visose grupėse ugdymui naudojamos interaktyvios lentos. Įrengtas „Knygų namelis“, oro stebėjimo stotis, sveikatingumo „Pojųčių takas“ grupių teritorijoje.

Pastoliavimas per metodus ir sąveikas. Įgyvendinant Programos turinį, vadovaujamės pagrindiniais ugdymo(si) metodais: **dvikalbystės ugdymo metodas** (rišioji kalba, žodyno plėtimas, pasakojimas, pokalbis) suteikia galimybę išmokti kalbų, **kūrybinis metodas** sudaro sąlygas vaikams kelti ir įgyvendinti savo idėjas, ieškoti problemų sprendimo būdų, **STEAM metodas**-ugdymas atrandant, **vaizdinis metodas** nukreiptas į vaizdinių formavimą apie vaikus supančio pasaulio objektus ir reiškinius, **interaktyvių technologijų metodas** – ugdymas matant, girdint, veikiant ir atliekant užduotis interaktyvioje erdvėje, ugdymą(sis) įvairių platformų pagalba, **projektų metodas** – vienas iš aktyviųjų metodų, skatinantis ugdymo turinio ir metodų kaitą, lanksčiai integruojant ugdymo sritis, individualizuojant ugdymą, jo turinį, orientuojant į vaiko gyvenimui ir ugdymui(si) reikalingų pasiekimų plėtojimą. Teminė projektinė veikla trunka tiek, kiek reikia konkrečiai ugdymosi temai ar temų grupei išplėtoti. Metodai nėra statiški, jie papildomi, atnaujinami, atsižvelgiant į vaikų norus, mokytojų sumanymus, šeimos rekomendacijas, mokytojų gerąją patirtį.

Pastoliavimas per priemones. Ugdymosi priemonės – tikslingos, veiksmingos, įvairios, padedančios plėtoti ikimokyklinio amžiaus fizinės, socialinės-emocinės, pažintinės, kūrybinės galias, naudojamos ikimokyklinėje grupėje ir lauke, salėje, lauko aikštelėje,

individualioje ir grupinėje, savarankiškai inspiruotoje bei mokytojo organizuotoje veikloje, reikalingos edukacinėms aplinkoms kurti. Visos priemonės, žaislai, žaidimai, knygos ir kt. išdėstyti taip, kad būtų prieinami ir pasiekiami vaikams, skatintų jų žingeidumą, norą žaisti, veikti ir tyrinėti. Mokykloje naudojamos šios ugdymo(si) priemonės: žaidimai ir žaislai socialinių įgūdžių raidai (siužetiniai, konstrukciniai, žaislai ir kt.), formuojančios tautiškumą, aplinkos pažinimą (žemėlapiai, tautodailės reprodukcijų rinkiniai, smulkioji tautosaka, tautiniai rūbai, tautinė simbolika ir kt.), judesių lavinimui skirtos priemonės (kamuoliai, šokdynės, čiužiniai, lankai ir kt.), skirtos pažintinei veiklai (žmonių buities, profesijų atributai, žaislai, transporto priemonės, įrankių rinkiniai, eismo ženklai, gyvūnų, paukščių figūrėlės ir kt.), skirtos tiriamajai veiklai (mikroskopai, objektų modeliai ir kt.), kalbos ugdymui (enciklopedijos, paveikslai, žurnalai, vaikiškos knygelės, pasakų įrašai, skaitymo kampeliai), priemonės meniniam ugdymui (tapymui, lipdymui, muzikavimui, vaidybai ir kt.), kūrybinei veiklai (magnetinės lentos, širmos, ir kt.) interaktyviai veiklai (interaktyvios lentos, grindys, kompiuteriai, planšetės ir kt.). Per priemones sukuriamos įtraukiančios provokacijos, iššūkiai perleidžiami vaikui.

Ugdymo(si) procesas. Vaikų ugdomoji veikla yra vientisas procesas. Jis neskaidomas į atskiras sritis ir vyksta integruotai. Ugdymas grindžiamas kūrybine vaiko ir mokytojo sąveika, taikomi spontaniško ugdymo(si) būdai, pasinaudojant ugdymo(si) procese susikuriančiomis situacijomis, emociškai palaikant vaiku iniciatyvas.

Ugdymo(si) turinys orientuotas į ikimokyklinio amžiaus vaikų galių augimą, sudarytas pagal pasiekimų sritis. Ugdymo(si) pasiekimų sritys išdėstytos pagal vaiko galias: **pasitikintis, lanksčiai mąstantis, komunikabilus, kūrybiškas, sėkmingai besimokantis, jautrus socialinei ir kultūrinei įvairovei, besirūpinantis savimi ir kitais.** Šios septynios galios apima aštuoniolika pagrindinių ugdymo(si) pasiekimų sričių. Sritys išskirtos siekiant visuminio vaiko asmenybės ugdymo(si) ir atsižvelgiant į vaiko raidos bei ugdymo(si) ypatumus.

Mokyklos konceptualus ugdymo(si) programos modelis (žr.1 pav.) apima šias vaiko raidą skatinančias ir persipinančias tarpusavyje visuminio ugdymo(si) pasiekimų sritis: „Mūsų sveikata ir gerovė“, „Aš ir bendruomenė“, „Kuriu ir išreiškiu“, „Aš kalbų pasaulyje“, „Tyrinėju ir pažįstu aplinką“.

Pasiekimų sritis „Mūsų sveikata ir gerovė“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Fizinis aktyvumas“, „Kasdienio gyvenimo įgūdžiai“, „Emocijų suvokimas ir raiška“, „Savireguliacija ir savikontrolė“.

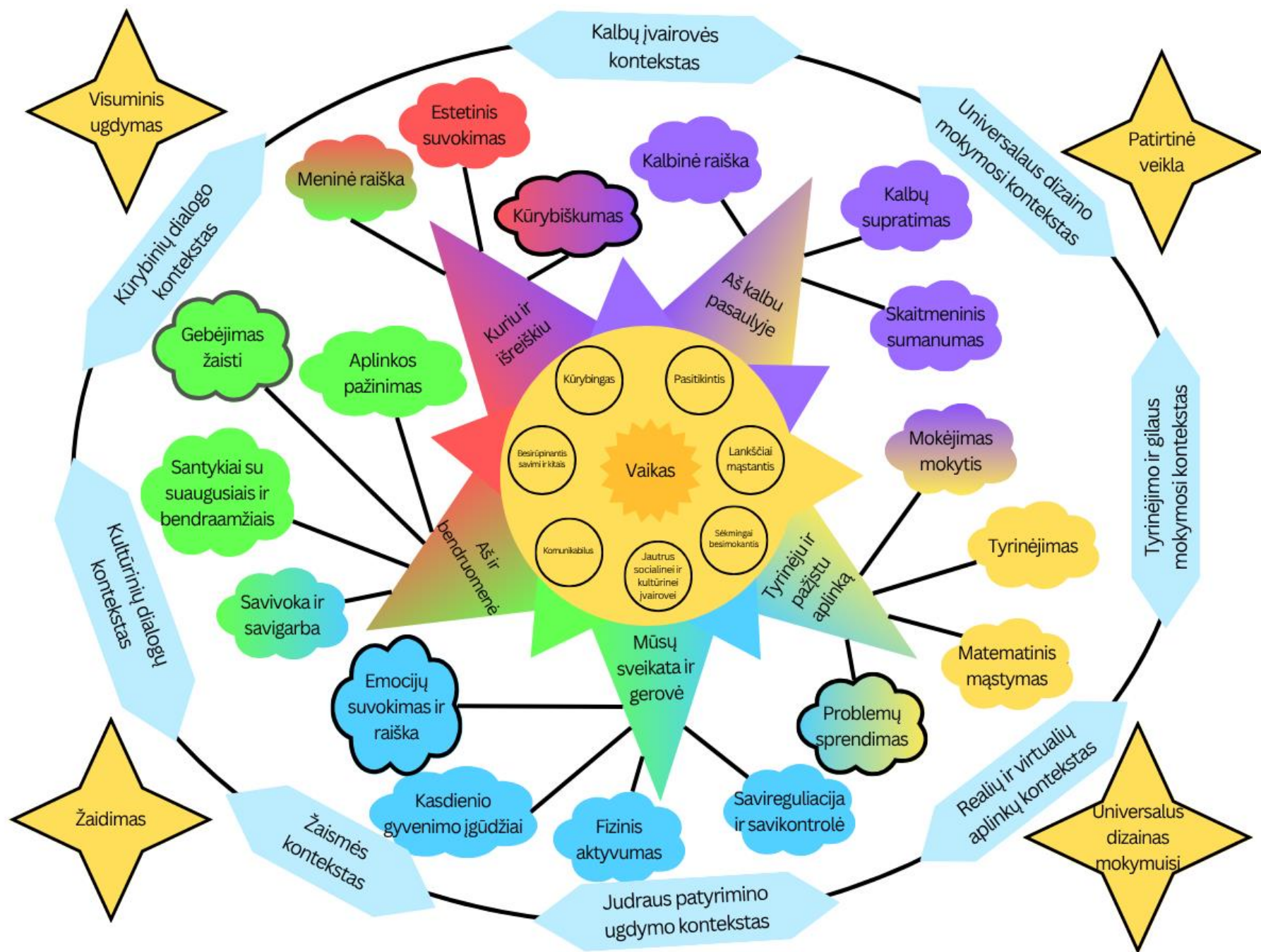
Pasiekimų sritis „Aš ir bendruomenė“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Aplinkos pažinimas“, „Santykiai su suaugusiais ir bendraminčiais“, „Savivoka ir savigarba“

Pasiekimų „Kuriu ir išreiškiu“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Estetinis suvokimas“, „Kūrybiškumas“, „Meninė raiška“

Pasiekimų sritis „Aš kalbų pasaulyje“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Kalbinė raiška“, „Kalbų supratimas“, „Skaitmeninis sumanumas“.

Pasiekimų sritis „Tyrinėju ir pažįstu aplinką“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Mokėjimas mokytis“, „Tyrinėjimas“, „Matematinis mąstymas“, „Problemų sprendimas“

Ugdymo(si) sričių ir pasiekimų sričių sąsajos 1 paveikslėlyje nurodytos susiliejančiomis, pereinančiomis į kitą įgūdį spalvomis, siekiant ugdymosi proceso vientisumo. Universaliomis sritimis laikomos **gebėjimas žaisti, kūrybiškumas, problemų sprendimas, emocijų suvokimas ir raiška.**

1 pav. Mokyklos konceptualus ugdymo(si) modelis

PASIEKIMŲ SRITIS „MŪSŲ SVEIKATA IR GEROVĖ“

Pasiekimų sritis „ Mūsų sveikata ir gerovė “ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Kasdienio gyvenimo įgūdžiai“, „Fizinis aktyvumas“, „Emocijų suvokimas ir raiška“, „Savireguliacija ir savikontrolė“	
Ugdymosi įgūdis „KASDIENIO GYVENIMO ĮGŪDŽIAI“	
Pasiekimų srities dėmenys: vaiko asmeniniams valgymo ir mitybos įgūdžiams; kūno švaros ir aplinkos tvarkos palaikymo įgūdžiams; saugaus elgesio įgūdžiams.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Noriai ugdosi sveikam kasdieniam gyvenimui reikalingus įgūdžius. Esminis gebėjimas. Tvarkingai valgo, savarankiškai atlieka savitarnos veiksmus: apsirengia ir nusirengia, naudojasi tualetu, prausiasi, šukuojasi. Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi aplinkoje. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/2024-02-14-Isakymas-del-Apraso-pakeitimo.pdf, 1-2 psl.	1-3 metai Savarankiškai valgo pirštais ir šaukštu. Gerai sukranto maistą, neskuba, valgo ramiai. Laiko šaukštelį, puodelį, semia šaukšteliu ir pan. Valgo savarankiškai stebėdamas grupės vaikų patirtį. Žaidžia su žaisliniais įrankiais bei indeliais. Žaidžia žaidimą „Pamaitinkime meškutį, lėlytę“. Žaidžia žaidimus apie naudojimąsi stalo įrankiais (pvz., „Kavinėje“, „Gimtadienis“ ir kt.), žaidžia su indeliais: „Šuniukas nori valgyti“, „Su kuo lėlytė valgo“. Sėda puoduko ar klozeto. Skatinamas išmokyti higienos – dainelė „Ant puoduko“. Moka taisyklingai naudotis tualetu. Klausosi ir imituoja trumpus kūrinėlius apie švarą, kalbasi apie jos svarbą. Pratinasi apsirengti ir nusirengti drabužėlius tam tikra tvarka, žaidžiant žaidimą „Šmurkšt kojytė į batuką.“ Rengia didelę lėlę žaidžiant žaidimą „Lėlytė eina į lauką“, kitus imitacinius siužetinius žaidimus - lėlės prausimas, kiškučio mitymas ir kt. Kuriamos žaidybines situacijos, skatinančias vaiką panaudoti savo mokėjimus ir įgūdžius: „Parodykime kačiukui, kaip plauname rankes, išpučiame nosį“. Kuriamos siužetines situacijas, skatinančias vaiką padėti žaislą į jam skirtą vietą.: „Lėlytė sėdasi prie stalo, gulasi į vežimėlį, mašinytės važiuoja į garažą, kamuoliukai pavargo ir nori pailsėti“ ir t.t. Žino, kur lauko aikštelė. 4-6 metai Žaidžia mąstymo žaidimus, kuriuose formuojasi maitinimosi ritmo suvokimas (šeima, restoranas ir kt.). Žaisdamas atskiria pagrindines produktų grupes. Įvardija kelis maisto produktus, kuriuos valgyti sveika, ir kelis, kuriuos vartoti reikėtų saikingai. Papasakoja apie per didelio saldumynų kiekio žalą organizmui. Aptaria, kodėl žmogus valgo. Diskutuoja, kurie iš vartojamų produktų, patiekalų yra naudingiausi augimui ir gerai savijautai. Dengia stalą valgymui, šventei, gimtadieniui, serviruoja pagal taisykles, pritaiko patiekalams

	tinkamus indus. Žino, kodėl reikia plauti vaisius, daržoves, uogas, mokosi praktiškai juos nuplauti. Žino, kaip taisyklingai naudotis stalo įrankiais. Daro įvairius kūrybinius darbelius, kuriais skatinama pasirinkti sveikus produktus ir patiekalus. Klausosi skaitomų knygelėlių, vaidina, žaidžia lotą, žiūri filmukus apie žmogui naudingus maisto produktus. Atlieka STEAM tyrimus apie bakterijas, virusus, vandenį. Gali savarankiškai apsirengti ir nusirengti, tvarkingai susidėti drabužius. Taisyklingai plaunasi ir šluostosi rankas, prausiasi veidą. Prisimena, kad čiaudint ar kosint būtina prisidengti burną ir nosį, naudojasi vienkartinę nosinaite. Prisimena, kad reikia taupyti vandenį, paaiškina, kodėl. Žaidžia rankų plovimo žaidimus. Žino, kada apsirengti lengvesniais ar šiltesniais drabužėliais, sušlapusius rūbus, avalynę pasidžiauti. Rūpinasi savo kūnu: taisyklingai sėdi, stovi, vaikšto. Skatinamas žaislingai susitvarkyti žaislus, su kuriais žaidė. Prisimena, kad reikia sudėti ne tik gerai matomus žaislus, bet ir tuos, kurie yra po stalu, lova, spintele ir kt. Besitvarkydamas apsirengia specialiais vaikiškais darbo drabužiais. Domisi mokomaisiais filmukais apie saugų elgesį Žiūrinėja paveikslėlius, varto knygas, pastebi dvejopas situacijas, pvz.: tas, kuriose saugu vaikui, ir tas, kuriose gali įvykti nelaimė. Skaito, kuria pasakojimus apie saugų elgesį, atlieka internetinių programų Padlet Canva užduotis. Dalyvauja saugaus elgesio edukacijose, kviečiami ar lankomasi pas medicinos darbuotojus, gaisrininkus, policijos pareigūnus ir pan. Dalyvauja projektuose, viktorinose, edukacijose apie saugų vaikų elgesį. Su vaikais diskutuoja, kaip konfliktus spręsti taikiai. Žaidžia stalo, interaktyvius žaidimus, skaito knygeles, žiūri interaktyvius filmukus, plakatus sveikos mitybos, saugos gyvenimo tema. Braižo mąstymo žemėlapius Apsilankoma su vaikais gaisrinėje, policijoje, ligoninėje ir t. t. Laikosi sutartų saugaus elgesio taisyklių grupėje, kieme, išvykose. supranta, kaip reikia elgtis, jei kalbina nepažįstamas žmogus. Paaiškina, kokių profesijų žmonės gali padėti ištikus nelaimei. Žino pagalbos telefono numerį.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „FIZINIS AKTYVUMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: vaiko stambiosios motorikos įgūdžiams ir fizinėms vaiko savybėms; smulkiosios motorikos įgūdžiams, rankų ir akių koordinacijai.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. Esminiai gebėjimai. Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą	1-3 metai Ropoja iki žaislų, padėtų jo regėjimo lauke; „tuneliu“, po stalu. Siūlomi žaidimai, lavinantys ir įtvirtinantys vaiko judėjimą (pvz.: „Atnešk žaisliuką takeliu“, „Skrenda paukšteliai“ ir kt.). Žaidžia žaidimą „Neužkliudyk“. Neša žaislus „takeliu“ tarp dviejų virvių, stumdo žaislinį vežimėlį, karutį prikrautą kubelių, vaiko ir ridena kamuolį, joja ant

judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tikslingai atlieka kasdienius veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/2024-02-14-Isakymas-del-Apraso-pakeitimo.pdf, 3-4 psl.	linguojančių žaislų, važiuoja pasispirdamas kojomis, kviečia eiti „tilteliu“ paskui save. Lipa aukštyn ir žemyn kelių pakopų minkštais laipteliais, įvairiomis lipynėmis; ant čiuožynės ir nučiuožia, peržengia kliūtis, eina plačia linija. Žaidžia žaidimą „Eikš pas mane“ „Traukinukas“. Žaidžia žaidimą „Vienas, du, trys – pasiruošęs – šok!“. Dėlioja žaislą ar kokį nors daiktą iš vienos rankos į kitą.. Žaidžia su įvairaus dydžio kamuoliukais, balionais. Žaidžia su žaislais, kuriuos galima stumdyti, sėdėti ar jais važinėti. Stato bokštelių, užsuka ir atsuka dangtelius, beria kruopas ant takelio ir lesinti paukštelių. Lipdo iš minkšto plastilino, modelino ir kt. Kartu su vaikais pasidaro vėrinį, veriant makaronus, sagas, karoliukus ir t. t. pradedant nuo didesnių skylių po to verti vis smulkesnius daiktus.. Siūlyti žaidimus ir žaislus, kuriuose atliekami sukamieji plaštakos judesiai (pvz.: žaidimas kėgliais ir kt.). Žirklėmis įkerpa popierinės saulutės spindulėlį. 4-6 metai Žaidybinėse situacijose vaikšto ant pirštų, kulnų (pvz.: įsidūriau į pirštėlį – einu ant kulno ir kt.). Važiuoja triratukais, dviratukais, paspirtukais. Bėgimo estafetės, įvairių šuolių žaidimai, panaudojant įvairias priemones: kaspinus, kamuolius, lankus, lazdas. Žaidžia žaidimus su išsisukinėjimais, kurių tikslas – ilgiau likti nepagautam. Šokinėja per šokdynę, lanką. Dalyvauja veiklose, kurių metu atliekami ritminiai judesiai pečiais, galva, mušinėjami kamuoliai, mėtomi į viršų, ėjimas keičiamas bėgimu. Vaikas turėtų eiti, bėgti, perlipti suolą, pralįsti po kėde ir t.t. Organizuojamos veiklos, kurių metu atliekami ritminiai judesiai pečiais, galva, mušinėjami kamuoliai, mėtomi į viršų, ėjimas keičiamas bėgimu. Vaikas turi eiti, bėgti, perlipti suolą, pralįsti po kėde ir t.t. Organizuojamos įvairios estafetės, kurių metu vaikai galėtų judėti poroje, ratu, sutartinai su kitais vaikais. Žaidžia žaidimą „Klasės“, šokinėja per gumytę. Organizuojami įvairūs sportiniai žaidimai, kad vaikai galėtų varžytis tarpusavyje. Vaikai aprūpinami priemonėmis, tinkančiomis konkrečioms sportinėms žaidimams: krepšinio, futbolo kamuoliais, badmintono raketėmis, kėgliais, lazdomis ir kt. Rideną, gaudo, mėto, spira, atmuša kamuolius – ugdosi futbolo įgūdžius, meta, gaudo išmuša -ugdosi krepšinio įgūdžius. Išvermingas, bėga ilgesnius atstumus. Bėga pristatomuoju ar pakaitiniu žingsniu. Šoka į tolį, į aukštį. Žaisdamas laisvai koordinuotai juda, orientuojasi erdvėje. Dažniausiai vaikščioja, stovi, sėdi taisyklingai. Atpažįsta akivaizdžius ženklus, kurie rodo, kad jo kūnui reikia poilsio ar judėjimo. Minko tešlą, lipdo iš molio, vaško, modelino, plastilino. Kerpa nesudėtingas formas, klijuoja jas ant popieriaus. Žaidžia pirštukų žaidimus. Žaidžia su įvairiomis gamtinėmis medžiagomis: įvairiomis kruopomis, gilėmis, kaštonais. Skatinami STEAM žaidimai, kurių metu įvairius daiktus vaikas gali imti žnyplėmis, pincetu (pvz. perdėti iš vieno indo į kitą įvairaus dydžio karoliukus), žaisti su pipete. Skatinama dirbti prasmingus buitines ir lauko darbus.
---	---

	Siūloma piešti įvairias linijas, pieštuku apvesti daiktus: stiklinę, apverstą lėkštutę, puoduką; po truputį atlikti sudėtingesnes užduotis, parūpinama įvairių priemonių (sagų, rutuliukų, karolių), kad vaikas galėtų verti ant siūlo; skalbinių segtukų, kuriuos vaikas stengtųsi prisegti. Veria siūlą į adatą, siuvinėja pagal trafaretą; ant kartono, neria vąšeliu, daro kutus, velia vilną ir kt.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „EMOCIJŲ SUVOKIMAS IR RAIŠKA“	
Pasiekimų srities dėmenys: savo jausmų raiškai, suvokimui ir pavadinimui; kitų žmonių jausmų atpažinimui ir tinkamam reagavimui į juos; savo ir kitų žmonių jausmų apmąstymui.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės - vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. Esminiai gebėjimai. Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems, priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 5-6 psl.	1-3 metai Stengtis suprasti vaiko emocijų reiškimo ženklus ir pasirūpinti juo, kai jis yra liūdnas, piktas.. Kalbinti vaiką ir įvardyti jo emocijas. Paimti, priglausti, pamyluoti, kai jis atsiskiria nuo tėvų, užimti jį įdomia veikla, suteikti džiugių, malonių potyrių, nukreipiant dėmesį nuo liūdesį keliančių situacijų. Užtikrinti vaiko saugumą. Skatinti mažylių bendravimą. Žaidžia žaidimus su veidrodžiu, kad matytų save ir savo veido išraišką. Varto knygeles, kuriose veikėjai yra skirtingos nuotaikos. Dainuoja skirtingų nuotaikų daineles. Su lėlėmis, kitais žaislais žaidžia žaidimus, kuriuose skirtingai jaučiasi ir elgiasi. Žaidžia pirštukų žaidimus. Kalba apie jausmus žiūrėdamas paveikslėlius, piešinėlius, vartydamas ir skaitydamas knygeles. Rodyti vaikui pavyzdį, kaip reikia reaguoti į kito vaiko emocijas: jei jis džiaugiasi, pasijuokti kartu su juo, jei liūdi, verkia – paglostyti, duoti žaislą. Mokosi atsiprašyti ir susitaikyti. Žaidžia žaidimą „Veidelis“. - užsidengia veidą ir atsidengia, rodydamas vis kitą emociinę išraišką. Paženklina savo nuotaiką renkantis paveikslėlį, kuriuose pavaizduotos emocijos, žodžiais pavadina kai kuriuos pojūčius - „Linksmas“, „Baisu“, „Skauda“, „Skanu“. 4-6 metai Stebi savo nuotaiką, žymėdamas ją atitinkamu nuotaikų veideliu. Skatinama reikšti visus jausmus tiek teigiamus, tiek neigiamus, ugdant gebėjimą pasirinkti tinkamus jausmų raiškos būdus. Skaityti knygeles, žiūrėti filmukus apie jausmus ir jų išraišką. Siūlomi žaidimai, skatinantys tyrinėti ar imituoti kitų žmonių nuotaiką. Skatinama pastebėti savo ir bendraamžių jausmus, kilusius skirtingose situacijose įvardijant juos. Siūlomi žaidimai, kuriuose vaikas būtų skatinamas išreikšti savo jausmus dainuojant, piešiant, šokant, komentuoti jausmų paveikslėlius. Kalbasi apie savijautą „Ryto rate“, „Grupės knygoje“, skaitomos „Jausmų knygelės“, išryškinant veikėjų veiksmus, poelgius, jų nuotaikas, įsijaučiant į kito savijautą; žaidžiami vaidmenų žaidimai. Žodžiais išreiškia įvairius jausmus, kilusius skirtingose situacijose.

	Draugauja su grupėje gyvenančiomis „KIMACHI“ lėlytėmis. Kalba apie tai, kada buvo linksmas, kada – liūdnas ar piktas, samprotauja, kas pradžiugino, kas nuliūdino. Skatinami bendri žaidimai, kuriuose reikia suprasti kitą ir geranoriškai bendradarbiauti. Aptariamai su vaikais tinkami ir netinkami konfliktų sprendimo būdai, skatinama taikiai spręsti konfliktus, sudėtingais atvejais kreipiantis pagalbos į suaugusįjį.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „SAVIREGULIACIJA IR SAVIKONTROLĖ“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui nusiraminti, atsipalaiduoti; savo dėmesio, jausmų raiškos ir elgesio valdymui; gebėjimui laikytis susitarimų, taisyklių.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinių nuostatų. Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. Esminiai gebėjimai. Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsijaudinęs geba nusiraminti. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf 6-7 psl.	1-3 metai Sukurti mažai kintančią, saugią aplinką. Parūpinti spalvingų, skambančių, judančių žaislų, nedūžtančių veidrodėlių. Vaikui sunerimus reaguoti švelniai ir suteikti fizinį komfortą. Mokyti atpažinti vaikų poreikių raiškos ženklus (kai skauda, kai nori valgyti, nori bendrauti). Kalbinti vaiką, dainuoti jam įvairia intonacija – linksmi, ramiai, liūdnai. Juokinti, džiuginti mažylį, kad kuo daugiau laiko būtų linksmas, smagus. Į vaiko išreikštus poreikius reaguoti nuosekliai, pastoviais veiksmais, intonacijomis, žodžiais. Nuosekliai laikytis nustatytų vaikui ir jo veiklai būtinų apribojimų. Suteikti vaikui galimybę išreikšti savo emocijas (pvz.: nespėjus pravirkti neskubėti raminti). Padėti vaikams nusiraminti, pasiūlant čiuptuką, buteliuką, minkštus, švelnius daiktus, leisti miegoti, apsikabinus iš namų atsineštą mėgstamą žaislą. Vaiko elgesiui reguliuoti taikyti veido mimiką ir balso intonacijas. Laikytis dienos ritmo, taikyti vaikams priimtinus nusiramimo būdus. Pasiūlyti vaikams žaislų ar priemonių, padedančių išreikšti jausmus. Žaidimui pasiūlyti lėles su emocija veide. Pasiūlyti vaikams būdų, kaip spręsti kylančius konfliktus. Įrengti grupėje gerų emocijų kampelį. Savo veido išraiška ir kalbos intonacijomis padėti vaikui valdyti savo emocijas ir spontaniškus impulsus. Padrąsinti vaikus reikšti visas emocijas. Pagirti vaiką, kai jis atsižvelgia į suaugusiojo prašymą ir nepažeidžia susitarimų. 4-6 metai Skatinama vaikus kalbėtis, kai jaučiasi įskaudinti ar nežino išeities sudėtingoje situacijoje. Žaidžia vaidmenų žaidimus, kuriuose prisiima bendraamžio vaidmenį įvykusioje konfliktinėje situacijoje ir kartu ieško išeities. Siūlo žaidimus, padedantys mokytis spręsti konfliktines situacijas ir rasti tinkamą išeitį. Taikomi paskatinimo, pagyrimo, loginių pasekmių metodai, padedant mokytis kontroliuoti emocijų raišką. Kalbasi apie tinkamus emocijų raiškos būdus. Laikosi nustatytų paprastos kasdienės elgesio grupėje taisyklių, kuriuose matosi ir vaikų atsakomybė. Gauna paskatinimus, pagyrimus už taisyklių ir tvarkos laikymąsi, pagalbą mokytojui ar kitiems vaikams. Skatinamos vaiko pastangos pačiam

	spręsti problemas ir nesutarimus, neskubant patarinėti, nurodinėti, ieškoti taikių išeičių, keliant problemų sprendimą skatinančius klausimus: „Kaip galima išspręsti šią problemą? Kas atsitiks, jeigu padarysime taip?“ Pasakojamos istorijos arba žaidžiami žaidimai, kurių veikėjai pozityviai sprendžia konfliktus. Pastebimos vaiko pastangas laikytis tvarkos ir susitarimų, jį pagiriant vaiką, padrašinant. Skatinama vaikus išreikšti savo jausmus bei nusiraminti, jį išklausan. Skaitomos terapinės pasakos, kalbamasi apie tinkamas išeitis konfliktinėse situacijose. Padedama įvardyti sudėtingus jausmus: nusivylimą, nerimą, pavydą. Grupėje įrengiama ramybės erdvė.
Ugdymosi kontekstai	Ugdymo(si) kontekstais siekiama provokuoti atradimus, sudarant sąlygas laisvai ir spontaniškai vaiko veiklai. Naudojami judraus patirtinio ugdymosi, žaismės, universalaus dizaino mokymuisi kontekstai, kurie praktikoje leidžia kurti įtraukią aplinką, taikyti probleminį mokymą, vykdyti kūrybinius projektus, menines veiklas bei integruoti kasdienes situacijas lauko ir vidaus aplinkoje.
Mokytojo vaidmuo ir strategijos	Modeliuoja situacijas, kuriančias įtraukiantį socialinį emocinį kontekstą, iššūkius, provokacijas vaikams; keliama atviri klausimai, skatinantys tyrinėti, mąstyti, kurti, įveikti iššūkius, reflektuoti, plėtojant ugdančiuosius dialogus su vaikais; ugdymo procese stebimas vaikų emocinis atsakas į ugdomąją veiklą, atsižvelgiama į vaikų emocijas organizuojant ir planuojant tolesnį ugdymą; padeda vaikams įgyti įvairių įgūdžių, teikia pagalbą, kai to reikia, ir skatina savarankiškumą.
Ugdymosi būdai ir metodai	Patirtinė veikla (pačiam pajauti, išbandyti, sukurti, atrasti, apmąstyti); Jungtinės veiklos, jungtinio dalyvavimo su vaikais būdai („mąstymas kartu“, visų darbų darymas kartu su vaiku, projektai, organizuojant pvz. vaikų, šeimų sporto šventes ir kt.); Įsiterpimo į vaikų žaidimą būdai, nesugriaunantys autentiško vaikų žaidimo (mokymosi vienas iš kito skatinimas; jungtinis dėmesys; parama, sprendžiant problemas; ugdantysis dalyvavimas ir kt.), plėtojamas naratyvinis žaidimas; Refleksijos ir savirefleksijos skatinimo būdai (savo praeities ir ateities refleksija; veiklos ir jos rezultatų refleksija ir interpretavimas; mokymosi refleksija ir kt.); Situacijos, atvejo ar svarbaus įvykio metodas (išsakyti įspūdžius; apmąstyti iš įvairių perspektyvų, atskirti faktus, nuomones, priežastį, pasekmes, diskutuoti, įžvelgti teigiamus ir neigiamus aspektus ir kt.

PASIEKIMŲ SRITIS „AŠ IR BENDRUOMENĖ“

Pasiekimų sritis „Aš ir bendruomenė“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Aplinkos pažinimas“, „Santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais“, „Savivoka ir savigarba“, „Gebėjimas žaisti“	
UGDYMOSI ĮGŪDIS „APLINKOS PAŽINIMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui pažinti socialinę ir kultūrinę aplinką; gebėjimui pažinti gamtinę aplinką; pagarbiam santykiui su gyvybe ir aplinka.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. Esminiai gebėjimai. Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 9-11 psl.	1-3 metai Vaikas išbando daiktus kaip įrankius, juos pavadina. Rodyti, kaip tai daryti, įvardyti, kas daroma, taip mokant pavadinti veiksmą. Pavadina įvairius daiktus, galvoja ir ir kalba apie tai, ką daro su žaislais ar daiktais. Inicijuoti klausimus apie tai, kodėl kas nors vyksta, atsitinka, ir atsakyti į juos. Sudaryti galimybę tyrinėti, kaip dviejų ir trijų dimensijų daiktai tinka vienas prie kito, pvz.: dėlionės, kaladėlės. Stebi ir pavadina augalus ir gyvūnus, esančius artimiausioje aplinkoje. Prižiūri kambarinį augalą, naminių gyvūnėlių. Kalba apie tai, ką gyvūnėlis ėda, kokius vaikus veda, ko reikia augalui, kad jis augtų ir pan. Tyrinėja gamtos pasaulį, stebi dangaus šviesulius, klimato reiškinius – pučia vėjas, lyja lietus, sniega ir juos lygina:. 4-6 metai Stebi augalus ir gyvūnus gamtoje ir namų (ūkio) aplinkoje, žiūri paveikslėlius ir klauso skaitymo apie naminius ir laukinius gyvūnus, dalyvauja juos prižiūrint, kalba apie stebimų gyvūnų ar augalų kūno dalis, išvaizdą, apie tai, ko jiems reikia, kad augtų, kaip juos saugoti, prižiūrėti. Žino, kad ne visus augalus galima ragauti, yra nuodingų arba dilginančių. Stebi dienos orus, metų laiką ir gamtos pokyčius, kurie tuo metu vyksta, vaizduoja piešiniu, vaidinimu, dainele, suranda paveikslus knygose ir kt. Dalyvauja išvykose į gamtą (gyvūnai, augalai, grybai, jų požymiai, poreikiai), muziejus (daiktai ir jų istorija), ūkius (naminių gyvūnų priežiūra, kultūrinių augalų auginimas), tėvų darbovietes (profesijos), atlieka užduotis, ką turėtų pastebėti, ko paklausti. Sudėlioja parodėlę grupėje iš rastų įdomių daiktų, gamtinės medžiagos (akmenukai, plunksnos, sėklos, lapai ir t. t.), piešinių, paveikslukų, bukletukų ir pan. Aiškinasi (ragauja), kaip daržovės, vaisiai, uogos vartojami maistui, kuo jie naudingi, diskutuoja apie tai, kuriuos mėgsta ir kurių nelabai. Bando techniką, kuri padeda tyrinėti judėjimą, pvz.: ratai, skridiniai, magnetai, sūpynės. Domisi šeimos tradicijomis. Žino, kad ir darželyje laikomasi tradicijų, švenčiamos šventės.

UGDYMOSI ĮGŪDIS „SANTYKIAI SU SUAUGUSIAIS IR BENDRAMINČIAIS“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui užmegzti ir palaikyti geranoriškus, pagarbius santykius su suaugusiais ir kitais vaikais; gebėjimui bendrauti, mokymuisi bendradarbiauti; gebėjimui atpažinti ir pripažinti savo ir kitų panašumus bei skirtumus; gebėjimui prisidėti prie grupės gerovės kūrimo.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės - vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais. Esminiai gebėjimai. Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 8-9 psl.	1-3 metai Palaikomas akių kontaktas su vaiku, užtikrinamas vienodas dienos ritmas grupėje ir namuose, taikomi tokie patys, kaip ir namuose, vaiko ramino būdai, atsisveikinimo su tėvais ritualai. Vaikui supykus jautriai aiškinamasi pykčio priežastys, padedama vaikui taikyti vis daugiau būdų išreikšti savo poreikiams ir nuotaikai. Pažindinti vaiką su supančią jį aplinką. Pritariama vaiko iniciatyvai, atskubama į pagalbą. Skatinamas savarankiškumas, veikimas. Parinkami tinkami bendravimo būdai – siūloma rinktis vieną iš dviejų: „Ką pirmiau valgysi – sriubą ar mėsytę?“; pasiūlyti išspręsti problemą: „Dabar aš dėsiu žaislus į dėžutę, o kas man juos padavinės?“ Į grupę kartais pasikviesi svečių (pvz. virėją, slaugytoją...), kad vaikai pratintųsi bendrauti su nepažįstamais žmonėmis, apsilankyti kitoje grupėje. Žaidžia greta su kitais vaikais, bendrauja, ima tą patį žaislą, ir mėgdžioja kito veiksmus; rodo kitam, atlieka veiksmus su kitu arba tuo pačiu žaislu. Užtikrinamas vaiko saugumas. Padedama vaikui įgyvendinti ketinimus. 4-6 metai Vaikams siūlomos veiklos, skatinančios kalbėti apie šeimą. Organizuojamos šeimos dienos grupėje. Tėvai kviečiami dalyvauti grupės veikloje. Vaikas bendrauja su tėvais, broliais ir seserimis, su grupės svečiais, mokytojais, mokyklos personalu. Vykstama į išvykas, kuriose bendraujama su įvairiais žmonėmis. Vaikas mokosi bendravimo su suaugusiais būdų. Žino bendravimo su nepažįstamais žmonėmis taisyklės ir galimus pavojus. Kuria elgesio grupėje taisykles. Naudoja smėlio laikrodį, kitus susitarimo būdus, padedančius vaikams palaukti savo eilės. Skatina ir palaiko vaikų draugystes, padeda visiems įsitraukti į žaidimus. Ieško išeičių konfliktinėje situacijoje. Siekia vieno tikslo su kitais vaikais, klausosi istorijų apie draugus ir draugystę.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „SAVIVOKA IR SAVIGARBA“	
Pasiekimų srities dėmenys: savo kūno pažinimui; asmeninio tapatumo jausmui ir teigiamam savęs vertinimui; bendrystės su šeima ir grupe jausmui; kalbinio, tautinio ir pilietinio tapatumo jausmui.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus.	1-3 metai Žaidžiami žaidinimai su vaiko kūno dalimis, jas įvardijant: „Kojytė, kojytė...“, „Pirštukai“

Esminiai gebėjimai. Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, mokyklos bendruomenei, žino savo tautybę, tėvynę. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 6-8 psl.	(Džeki Silbergas „125 ugdantys žaidimai“), „Kas beldžiasi į duris?...“ Girdi savo vardą. Žaidžia žaidimus su veidrodžiu, mato save iš priekio, iš šono. Puošiasi, persirenginėja, juda prieš veidrodį. Atpažįsta ir parodo save nuotraukose. Žaidžia žodinius, didaktinius, judriuosius žaidimus, varto knygeles kūno dalims pažinti. Kartoja judesius, garsus. Įtraukiamas į žaidimus, kai suaugusysis vaiką pavadina vardu. Skatinti prisistatyti kitiems, ką nors pasakant apie save. Bendrauti su vaiku taip, kad šiam reikėtų sakyti: „aš..., tu ..., jis...“ Pasiūlyti žaidimų „Mano – tavo“, „Mano kūnas“, „Mano žaidimai“ ir kt. Pakomentuoti ir pagirti vaiko pasiekimus tėvams, kad vaikas tai girdėtų. Pakabinti vaiko darbelius taip, kad jis galėtų juos matyti. Sudaromos pasirinkimo situacijos, naudojami tik būtini draudimai (kad nenukristų, nenusidegintų). Žinoma, kas jam patinka ir kas nepatinka. Pakankamas individualaus dėmesys. 4-6 metai Tyrinėja save: „Kas aš esu?“, „Mano kūnas“, „Žmonių panašumai ir skirtumai“, „Mano ir kitų pomėgiai“, „Mano ir kitų jausmai“. Stebima vaikų savijauta, stengiantis išvengti nepakankamo savęs vertinimo ženklų atsiradimo vaikų elgsenoje, pabrėžiamas vaiko svarbumas ir ypatingumas grupėje. Kalbasi apie praeitį, dabartį, ateitį. Siūlomoms veikloms tyrinėjimams: „Mano kūnas, pomėgiai, norai, gebėjimai praeityje, dabar, ateityje“. Kalbasi su vaikais apie jų šeimas, tėvelių darbus, šventes, dalyvauja e bendros veiklose, šventėse su tėveliais. Kalbasi su vaikais apie tai, kas yra gerai, o kas blogai. Vaikas pagiriamas ar skatinamas, tai siejant su jo asmeniu. Keičia žaidimo partnerius, įtraukia į savo žaidimus mažiau populiarius vaikus, sako komplimentus vienas kitam. Vaikas samprotauja apie save, savo pomėgius, veiklą: „Kas? Kada? Ką? Kur? Kaip? Su kuo?“ („Kur buvai? Su kuo buvai? Ką mėgsti veikti?“). Siūlo idėjas savęs, šeimos, kitų žmonių, jų grupių, Tėvynės tyrinėjimams. Renkasi pats, nepažeisdamas savo ir kitų saugumo bei nustatytų elgesio taisyklių. Pastebi juokingą pusę savo klaidose ir pozityviai reaguoja.
UGDYMOŠI ĮGŪDIS „GEBĖJIMAS ŽAISTI“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui koordinuoti žaidimo veiksmus su kitais žaidėjais; gebėjimui įvaldyti ir organizuoti žaidimo erdvę; gebėjimui kurti žaidimo siūzetą; gebėjimui žaidime laikytis prisiimto vaidmens.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. Esminiai gebėjimai. Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius,	1-3 metai Žaidžia su suaugusiuoju ar kitu vaiku, pradeda derinti savo veiksmus su kito žaidėjo veiksmis. Tikslingai renkasi žaislus, pasirenka arba pats susikuria erdvę žaidimui. Kartodamas veiksmus žaidžia vieną išiminius įvyki, jungia du tris žaidybinius veiksmus į paprastą kasdienį siūzetą. Individualiai ar dviese žaidžia paprastą režisūrinių ar vaidmenų žaidimą, laikosi žaidimo vaidmens taisyklių.

vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf/ 26-27 psl.	4-6 metai Mėgsta žaisti netradicinėse erdvėse (kieme, gamtoje), išradingai jas pritaikydamas žaidimui. Tvarko žaidimo erdves prieš žaidimą ir jį baigus. Kuria išplėtotus ilgalaikių naratyvinių žaidimų siužetus mėgstamų knygų, filmų ir vaizdo žaidimų pagrindu. Žaisdamas su kitais lanksčiai kaitalioja vaidmenis, kontroliuoja savo ir kitų veiksmus, konstruktyviai sprendžia kylančius nesutarimus. Laikosi taisyklių dalyvaudamas kolektyviniuose sportiniuose, judriuosiuose ir didaktiniuose žaidimuose.
Ugdymosi kontekstai	Ugdymo(si) kontekstais siekiama provokuoti atradimus, sudarant sąlygas laisvai ir spontaniškai vaiko veiklai. Kultūrinių dialogų, žaismės kontekstai įgyvendinami per respublikiniai ir miesto projektai, kalendorinės šventės, advento renginių ciklai, šeimų šventės ir k kurie praktikoje leidžia kurti įtraukią aplinką, taikyti probleminį mokymą, vykdyti kūrybinius projektus, menines veiklas bei integruoti kasdienes situacijas lauko ir vidaus aplinkoje.
Mokytojo vaidmuo ir strategijos	Keliami atviri klausimai, skatinantys tyrinėti, mąstyti, kurti, įveikti iššūkius, reflektuoti, plėtojant ugdančiuosius dialogus su vaikais. Ugdo vaikų bendradarbiavimo įgūdžius veikiant daugiakultūrinėje aplinkoje.
Ugdymosi būdai ir metodai	Patirtinio mokymosi būdai (pačiam pajauti, išbandyti, sukurti, atrasti, apmąstyti); Giluminio mokymosi skatinimo būdai (apie vieną mokymosi objektą ilgą laiką rinkti skirtingą informaciją iš įvairių šaltinių; sisteminti, pavaizduoti, modeliuoti, pristatyti ir kt.) Tiriamieji būdai (stebėti, taikyti netradicines tyrimo idėjas, priemones, pvz., tyrinėjimų laboratorijos, pažinimo salos ir kt.) ; Jungtinės veiklos, jungtinio dalyvavimo su vaikais būdai: visų darbų darymas kartu su vaiku, „mąstymas kartu“, projektai (pvz., „karštos ir šaltos“ mintys; „Šeimos medis“, „Ką žinome vieni apie kitus?“, „Jausmai“, „Aš turiu pilvą pyktį ir t.t.“) ir kt.; Klausymosi (kas jiems svarbu, kaip jie mato pasaulį ir kt.) būdai, taip pripažindami vaikus savo gyvenimo ir ugdymosi ekspertais. Vaizduotės skatinimo būdai (fantazuoti, perkėlinėti veiksmą iš realios situacijos į įsivaizduojamą ir atvirkščiai; išrasti skirtingus, neįtikėtinus veikimo būdus ir kt.); Įsiterpimo į vaikų žaidimą būdai, nesugriaunantys autentiško vaikų žaidimo (mokymosi vienam iš kito skatinimas; jungtinis dėmesys; parama, sprendžiant problemas; ugdantysis dalyvavimas ir kt.), plėtojamas naratyvinis žaidimas;

	Refleksijos ir savirefleksijos skatinimo būdai (savo praeities ir ateities refleksija; veiklos ir jos rezultatų refleksija ir interpretavimas; mokymosi refleksija ir kt.); Paieškos metodai (minčių lietus; vaikiškų enciklopedijų, interneto tinklapių naudojimas; tėvų, grupės svečių, kitų suaugusiųjų klausinėjimas ką nors aiškinantis, „lobių“ ar kt. paieška pagal schemas, žemėlapius ir kt.); Situacijos, atvejo ar svarbaus įvykio metodas (išsakyti įspūdžius; apmąstyti iš įvairių perspektyvų, atskirti faktus, nuomones, priežastį, pasekmes; diskutuoti, įžvelgti teigiamus ir neigiamus aspektus ir kt.).
--	---

PASIEKIMŲ SRITIS „KURIU IR IŠREIŠKIU“

Pasiekimų sritis „Kuriu ir išreiškiu“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Estetinis suvokimas“, „Meninė raiška“, „Kūrybiškumas“	
UGDYMOSI ĮGŪDIS „ESTETINIS SUVOKIMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: nusiteikimui estetišiems potyriams ir džiaugsmui; aplinkos, žmonių santykių, meno, savo ir kitų kūrybos grožio pajautai bei jautrumui kūrybos įvairovei; jutiminių ir emocinių grožio išgyvenimų prisiminimui, apmąstymui ir dalinimuisi su kitais.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Domisi, gėrissi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. Esminiai gebėjimai. Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir, remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-	1-3 metai Klausos įvairių garsų ir malonių, švelnių melodijų, atliekamų balsu ar muzikos instrumentais, mato vaikų akių lygyje išdėstytus gražius daiktus, vaikams prieinami žaislai, paveikslėliai, dailės kūriniai, nuotraukos, susikuria supančioje erdvėje įsijaučia į tai, kas gražu. Girdi intonacijas ir jaučia veiksmams reiškiamas emocijas. Klausosi kontrastingos nuotaikos muzikos kūrinų, skatinančių teigiamas, džiugias emocijas. Stebi šoki gulėdamas ar sėdėdamas ant grindų, kad galėtų keisti pozą ir laisvai kūnu reaguoti į stebimo šokio sukeltus įspūdžius. Bando pamėgdžioti muzikos garsumo, aukščio, tembro ir kitus pokyčius; išraiškingai juda su skarelėmis, kaspinais, šokdinamais žaislais. Stebi trumpus lėlių ir dramos vaidinimus. Atsako į klausimus (pvz.: „Kas čia?“) atpažįsta vaizduojamą pasaką.. Atsako į išgirstą melodinį ar ritminį darinį balsu arba judesiu; turi savo mėgstamą repertuarą. Muzikuoja su vaikiškais muzikiniais žaislais: barškučiais, būgneliais, varpeliais, švilpynėm, kaupia muzikinius įspūdžius, Pasakoja apie savo ar kitų piešinį, aplinkoje pamatytus paveikslus ar knygelių iliustracijas. 4-6 metai

aprasas.pdf/s/ 17-18 psl.	Jaučia vaizdo, nuotakų pasikeitimus keičiantis linijai, formai bei spalvai, įvardina potyrius, lygina kas gražiau. Klausos, stebi skirtingus meno kūrinius, reiškia savo išgyvenimus. Vartoja žodžius „džiaugiuosi tavo piešinėliu, puikiai atrodai, gražiai pasielgei“. Ugdosi estetinį skonį, atkreipdamas dėmesį į kasdien vaiko aplinkoje esančius daiktus, drabužių puošybą, kitų bei pačių vaikų sukurtą tvarkingą ir gražią aplinką. Dalyvauja puoselėjant grožį: medelių sodinimo akcijose, atskrendančių paukščių sutiktuvėse ir kt. Gėrasi gerai atliktu darbu. Savo žaidimuose vaidina muzikantus, šokėjus, dainininkus, dainuoja su mikrofonu ar groja muzikos instrumentu. Dalyvauja muzikinėje veikloje ir darželyje vykstančiuose renginiuose. Žiūri lėlių ir dramos vaidinimus, animacinius filmukus, stebi muzikinius, vaidybinius renginius, menininkų kūrybos procesą, nori kartu kurti. Diskutuoja, ką dailininkas norėjo pasakyti. Stebi vaizduojamosios ir taikomosios – dekoratyvinės dailės kūrinius, reprodukcijas ir kt. mokykloje, parodose, galerijose, mugėse, šventėse, tradiciniuose renginiuose. Užduoda atvirų klausimų: (Ką pajutai?, Kas įsiminė?, Kas patiko?).Pastebi subtilesnes veikėjų kalbos intonacijų, poelgių, veiksmų, kostiumų, lydinčios muzikos, dekoracijų detales. Pasidžiaugia savo ir kitų kūryba. Mato savo kūrinius vaikų arba autorines parodėles, sudaromi individualūs albumai. Aptaria stebėtą ar klausytą meno kūrinių, pagrindžia savo nuomonę. Ugdosi pasitikėjimą savimi.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „MENINĖ RAIŠKA“	
Pasiekimų srities dėmenys: tyrinėjimams ir eksperimentavimams pasitelkiant įvairias menines priemones ir formas; raiška skirtingomis meninėmis priemonėmis ir būdais; menų kalbų vertingumo supratimui, jų aptarimui ir pasirinkimui.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą. Esminiai gebėjimai. Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, išpūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti.	1-3 metai Dainuoja trumpas dainas, lopšines (pvz.: „A-a-a pupą“, „Žaisliukai miega“, ir kt.). žaidinimus ir liaudies dainelės (pvz.: "Važiuojam", „Pasėjo boba žirnius", "Katutės"" ir kt.). Išraiškingai ir džiugiai bendrauti su vaiku, siekiant sukelti jam teigiamas emocijas, kartoti judesius, palaukiant kol vaikas atsakys judesiu. Skatinti pirmąsias vaiko kūrybinės iniciatyvas veikti, tyrinėti. Žaidinti su žaislu ir be jo naudoti įvairų tempą (greitą, lėtą). Pasiūlyti vaikui saugių, minkštų, ryškių dailės priemonių ir medžiagų (vaškinių kreidelių, storų teptukų, ryškių spalvų dažų, lipdymo tešlos ir kt.).Jomis žaisti, tepinėti dažais, paišioti, dėti spaudus kempinėle ant įvairaus dydžio, ilgio, formos ar spalvos, paviršiaus popieriaus, daiktų (pvz.: ant slidaus plastiko ir šiurkštaus akmens). Eksperimentuoja įvairesnėmis priemonėmis ir medžiagomis. Piešiant naudoja įvairias piešimo priemones - spalvotus pieštukus, flomasterius, kreideles, kreidas, šakeles.

1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf 18-19 psl.	Klausytis muzikos bei aplinkinio pasaulio garsų. Dainuoja trumpas, nesudėtingas, pasikartojančio teksto dainėles, niūniuoja. Judant išgauti kūno perkusijos garsus (plekšnoti per šlaunis, pilvą, skruostus, barbenti pirštais į grindis ar kt.). Groja vaikiškais skambančiais žaislais, barškučiais. Klausosi su dainelių apie paukščius, žvėris, trumpų instrumentinės muzikos kūrinėlių. Dainuoja dainas, imituojant jų tekstą judesiais. Žaidžia muzikinius žaidimus. Juda pagal muziką einant, bėgant, apsisukant. Groja ritminiais muzikos instrumentais Tyrinėja instrumentų ir daiktų garsines galimybes. Kuria, dainuoja apie tai, ką jie veikia, žaidžia, mato, girdi. Improvizuoja, reiškia tokias emocijas, kokios tuo metu kyla. 4-6 metai Dalyvauja muzikinėje veikloje mokykloje ir kitur. Dainuoja aiškaus ritmo, siauro diapazono liaudies bei originalios kūrybos dainas, jas imituodami judesiais. Iš įvairios gamtinės medžiagos (akmenukų, kankorėžių, gilių, šakelių ir kt.) ar buities atliekų daiktų (pvz.: tuščių buteliukų, dėžučių, ričių, tūtelių ir kt.) pasigamina muzikos instrumentų. Improvizuoja, kuria balsu ir judesiais melodinius motyvus savo vardui, žodžiams, realizuoja idėjas ir sumanymus. Klausosi gyvos muzikos. Išmėgina kaip skamba balsas grupėje, salėje, lauke ir kitur. Apžiūri įvairius instrumentus, juos išmėgina, pasigamina savų, tyrinėja jų skambėjimo galimybes. Kuria ritmus, melodijas ketureiliams. Dainuoja įvairaus turinio dainas grupėje, lauke, dirbant, bendraujant, žaidžiant. trumputes dainėles kanonu. Turi grupėje muzikos instrumentų, spalvotų natų, „dirigento lazdelę“, muzikos įrašų, klausymosi aparatūrą, vaizdo įrašų apie žymius muzikantus ir jų muzikavimą. Groja melodiniais vaikiškais muzikos instrumentais muzikines pjeses solo ir orkestre. Žaidžia kompozitorius. Dalį teksto dainuoja, dalį kalba, pratinasi dainuoti „kaip operetėje“. Šoka sukamuosius ratelius, atlikdamas nesudėtingus judesius – eiti, bėgti rateliu, suktis po vieną ir už parankių, mojuoti, ploti ir t. t. Žaidžia vaizduojamuosius (darbo proceso, augalų vegetacijos, gyvūnų) šokamuosius žaidimus, skatinama juos interpretuoja. Vaidina trumpas improvizacijas pagal literatūrinius, muzikinius, pačių vaikų išgalvotus siužetus. Žaidžia su įvairiais daiktais, rūbais, stalo teatro pirštukinėmis lėlėmis, bando vaidinti. Įsitraukia į dekoracijų, kostiumų kūrimą ir išdėstymą. Kuria iš smulkesnių detalių, gamtinės medžiagos mozaikas, mandalas, juostas, kilimėlius, dėlioja vaisių ir daržovių mozaiką. Dalyvauja kūrybingumą skatinančiuose meno projektuose (muzikos ir dailės). Piešia gamtoje, ant asfalto, šaligatvio plytelių, smėlio, šlapio sulamdyto popieriaus, laikraščio plunksna, kitu teptuko galu, pagaliuku, akmenėliu ir kt. Išsaugo kompiuterine grafika sukurtus vaizdus. Mato tautodailės, taikomosios dekoratyvinės ir vaizduojamosios dailės, šiuolaikinio meno kūrinius,
--	---

	menininkų kūrybos procesą artimoje aplinkoje, parodose, muziejuose, tradicinėse šventėse. Ugdosi gebėjimą vaizdu išreikšti jutiminę patirtį (garsų, kvapų, skonio ir kt.), kuria ornamentus, vaizdus, dekoruoja audinius, daiktus grafiniais ženklais ir simboliais (skaičiais, raidėmis), kuria asmenines korteles, atvirukus, paveikslėlius. Eksperimentuoja su įvairių medžiagų ir technikų galimybėmis: naudojant maistinius dažus, pieną ir skystą muilą, piešiant stiklo kamuoliukais, mėgaujantis ebru (tapyba ant vandens), dekupažu ir t. t. Žaidžia kūrybinius žaidimus naudodamas kompiuterį, šviesos stalą, fotoaparata, projektorius, multimediją. Kaupiami elektroniniai arba popieriniai vaikų kūrybos albumai (kompiuteriniai piešiniai, sukurtų kompozicijų nuotraukos ir kt.).
UGDYMOSI ĮGŪDIS „KŪRYBIŠKUMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: kūrybinių idėjų tyrinėjimui, fantazavimui, spontaniškiems išbandymams, atkartojimams kūrybinių idėjų plėtojimui ir įgyvendinimui (improvizavimas, komponavimas ir interpretavimas); savo ir kitų kūrybos reflektavimui, kūrybinių sprendimų pasirinkimui ir pritaikymui.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. Esminiai gebėjimai. Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 22-23 psl.	1-3 metai Patiria vis naujų įspūdžių stebėdamas aplinką: garsus, spalvas, žaislus, meno kūrinius, naudojami 5 pojūčiais, apžiūri aplinką, klausosi, skonisi, uodžia, liečia ir pajunta įvairių žaislų medžiagų paviršius (tekstūras). Žaidžia su žaislais skleidžiančiais garsus. Kuria saugioje, laisvoje aplinkoje, gali eksperimentuoti su įvairia medžiaga. Keičia žaidimo metu akmenukais, kaštonais, dangteliais ir kitais daiktais tikrus daiktus. Žaidžia siužetinius žaidimus, vaizduoja mamą, tėtį, vairuotoją, gydytoją, šunelį. ir patalpose, ir lauke. Statyto smėlio pilis, jas puošti gamtos dovanomis (kankorėžius, smilgas, kaštonus, medžių žiedus ir pan.). 4-6 metai Išbando įvairią veiklą, pastebi, jog tą patį daiktą, priemonę, dalyką galima panaudoti įvairioms reikmėms ir tikslams (žaisti, vaidinimui kurti, dekoracijoms puošti), gali keisti jo funkcijas, išvaizdą, skirtingai jį pritaikyti ar panaudoti. Lavinasi kūrybinį mąstymą – lankstumą, gausumą, detalumą, originalumą Džiaugiasi savo kūriniais. Aptaria, ką naujo, originalaus pavyko sukurti. Idėjomis pasidalina grupėje. Užduoda atviro tipo klausimų: „Kaip?..“ „Ką dar?..“ „Kas būtų?..“ ir pan.). Išsako originalias idėjas, fantazuoja, kuria. Siūlo įdomią veiklą. Kuria po vieną ar grupelėse, žaidžiant poromis. Taiko „smegenų šturmus“ (pvz.: klausimas, ką daryti, kad žmonės būtų laimingi, kad nebūtų karo?); kelia klausimus (pvz.: kas būtų, jei nustotų šviesti Saulė, jei išnyktų visi suaugusieji?); išvardija kuo daugiau daikto naudojimo būdų (pvz.: kaip dar galima

	panaudoti šaukštą, plastikinius butelius?); vaidina trumpų siužetų kūrybines interpretacijas; kuria pasakas sėdint ratu.. Kuria žaidybinę ir tyrinėjimo aplinką. Perkuria pasakas. Fantastinio gyvūno piešimas (po vieną ar grupelėse). Vertina vizualaus meno kūrinius ir jų kūrybos raiškos priemones – kompoziciją, spalvą, formą, siluetą, proporcijas, padėtį erdvėje ir plokštumoje).
Ugdymosi kontekstai	Kūrybinių dialogų kontekstais siekiama provokuoti atradimus, sudarant sąlygas laisvai, kūrybiškai ir spontaniškai vaiko veiklai. Įtraukiojo konteksto prielaida - pasirinkimo galimybių vaikams sudarymas, netradicinių raiškos priemonių ir aplinkų naudojimas. Žaismės kontekstai kuriant veiklą.
Mokytojo vaidmuo	Organizuoja kūrybą netikėtose erdvėse, ant netikėtų paviršių, su neįprastomis medžiagomis, priemonėmis. Mokytojo pastebėjimas ir pozityvus reagavimas į vaiko pastangas ir autentišką raišką skatina vaiką tęsti kūrybinį procesą ir siekti įgyvendinti savo idėjas; Kelia atvirus klausimus, skatinančius tyrinėti, mąstyti, kurti, įveikti iššūkius, reflektuoti, plėtoja ugdančiuosius dialogus su vaikais. Mokytojas padeda vaikams spręsti kūrybinius iššūkius, kurti bendrus meninius projektus ir dalyvauti įvairiose kūrybinėse veiklose. Ugdymo procese stebi vaikų emocinį atsaką į ugdomąją veiklą, atsižvelgia į vaikų emocijas organizuojant ir planuojant tolesnį ugdymą.
Ugdymosi būdai ir metodai	Patirtinio mokymosi būdai (pačiam pajauti, išbandyti, sukurti, atrasti, apmąstyti); Įvairiose situacijose taikomi vaiko klausymosi (kas jiems svarbu, kaip jie mato pasaulį ir kt.) būdai, taip pripažindami vaikus savo gyvenimo ir ugdymosi ekspertais; Taikomi jungtinės veiklos, jungtinio dalyvavimo su vaikais būdai: „mąstymas kartu“, kūryba kartu su meninio ugdymo mokytojomis, kūrybinės salelės, kūrybinės šeimų dirbtuvės, parodos, kūrybinė veikla, meniniai projektai (gamtinių skulptūrų kūrimas, piešimas gamtiniais dažais, lipdyba iš molio, muzikos, dailės ir šokio sintezė ir kt.); Kiekvieną vaiką įsitraukti skatina mokytojo pasiūlytų priemonių ir veikimo būdų sukurtos asmeninio pasirinkimo galimybės, naudojant netradicines priemones (pvz., šviesos – tamsos žaismė, šviesos stalas, šešėlių teatras, popieriaus (origami) ir molio (keramika) dialogas ir kt.); Įsiterpimo į vaikų žaidimą būdai, nesugriaunantys autentiško vaikų žaidimo (mokymosi vienas kito skatinimas; jungtinis dėmesys; parama, sprendžiant problemas; ugdantysis dalyvavimas ir kt.), plėtojamas naratyvinis žaidimas Situacijos, atvejo ar svarbaus įvykio metodas (išsakyti išpūdžius; apmąstyti iš įvairių perspektyvų, atskirti faktus, nuomones, priežastį, pasekmes; diskutuoti, įžvelgti

	teigiamus ir neigiamus aspektus ir kt.). Vaizduotės skatinimo būdai (fantazuoti, perkėlinėti veiksmą iš realios situacijos į įsivaizduojamą ir atvirkščiai; išrasti skirtingus, neįtikėtinus veikimo būdus ir kt.); interaktyvių ugdymosi erdvių naudojimas.
--	---

PASIEKIMŲ SRITIS „AŠ KALBŲ PASAULYJE“

Pasiekimų sritis „Aš kalbų pasaulyje“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Kalbinė raiška“, „Kalbų supratimas“, „Skaitmeninis sumanumas“	
UGDYMOŠI ĮGŪDIS „KALBINĖ RAIŠKA“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui išreikšti patirtį, jausmus ir mintis, įsitraukti ir plėtoti pokalbį; gebėjimui pasakoti, atpasakoti, apibūdinti, kurti, aiškinti taikant nežodines ir žodines raiškos priemones; gebėjimui komunikuoti paprastomis rašytinės raiškos formomis.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės - vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas. Esminiai gebėjimai. Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/	1-3 metai Bendrauja žodžiais garsais, gestais, mimika išreiškdamas savo emocijas ir poreikius; kartoja, bando mėgdžioti kalbančiųjų lūpų mimiką, tariamus garsus ir skiemenis, taria priebalsių ir balsių junginius. Kartoja naujus garsus, žodžius, ženklus, gestus, žaidžia garsais ir žodžiais; vartoja garsažodžius, pavadina kai kuriuos objektus ar veiksmus, vartoja trumpus žodžius norams išsakyti; pokalbiuose ir paprastuose žodiniuose žaidimuose dalyvauja komunikuodamas garsais, žodžiais, veiksmais, mimika. žodžio ir gesto sakiniiais, vienažodžiais ar dvižodžiais sakiniiais, kalba vientisiniais apie tai, ką mato ir girdi. Vartoja kelias mandagumo frazes. Domisi laidomis, animaciniais filmais vaikams, skatinamas kalba apie juos; suaugusiojo padedamas kartoja girdėtus eiliuotų tekstų ar dainų fragmentus; išskiria labiausiai patikusius veikėjus, jų veiklas. Stebi ir mėgdžioja rašančius suaugusiuosius: imituoja, brauko, keverzoja, piešinėja, palikdamas ženklus. 4-6 metai Kalba vientisiniais ir sudėtiniais sakiniiais, klausinėja, užkalbina, prašo, kreipiasi, tariasi, kalba ir pasakoja keisdamas laikus, taisyklingai taria daugumą gimtosios kalbos garsų; taisyklingai vartoja gramatinės žodžių formas, prielinksnius. Deklamuoja trumpus eilėraščius, padedamas pasakoja trumpas pasakas, žinomų knygų turinį, pasakojimą palydėdamas gestais ir mimika. Aktyviai dalyvauja vaidmeniniuose žaidimuose

15-16 psl.	keisdamas balsą ir intonaciją. Domisi galimybe rašyti (ranka, kompiuteriu, planšetiniu kompiuteriu), bando kopijuoti matomus simbolius, raides, skaičius, jais pradeda naudoti įvairioje veikloje. Bando susikalbėti su kitakalbiu vaiku, pakartodamas jo kalbos vieną kitą žodį. Perteikia informaciją piešiniu, kopijuodamas arba užrašydamas raides, simbolius ar žodžius; kuria savo ženklus; braižo ir aiškina paprastus planus, schemas. Vartoja mandagumo ir vaizdingus žodžius, sinonimus, antonimus. Klausinėja apie tai, ką išgirdo, matė, pajautė, sužinojo, sprendžia problemas; tinkamai pradeda, plėtoja, keičia ir baigia pokalbį; bando komunikuoti su kitakalbiu vaiku, suaugusiuoju. Ugdosi kalbų įvairovės suvokimą ir formuojasi kalbinę tapatybę, dalyvaudami keliakalbėse veiklose. Atlikdami įvairias veiklas, užduotis, žaidimus, vaikai bendrauja gimtąja arba lietuvių kalba, yra skatinami ir palaikomi mokytojo, kuris kalbų įvairovę priima kaip ugdymosi aplinką praturtinantį kontekstą. Vaikai susipažįsta su įvairiais kalbiniais kontekstais atlikdami užduotis, veiklas, žaidimus, pažindinančius su gimtąja kalba, lietuvių kalba, kitomis kalbomis, jų rašytine raiška.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „KALBŲ SUPRATIMAS“	
Pasiiekimų srities dėmenys: gebėjimui klausytis ir suprasti kitų kalbėjimą, reaguoti į nežodinę raišką; gebėjimui suprasti įvairiomis formomis (simboline, garsine, grafine, vaizdine, žodine) perteikiamas prasmės; domėjimuisi tekstu, raidėmis ir simboliais; gebėjimui suprasti amžių atitinkančius meninius ir informacinius tekstus.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Domisi žodiniiais ir nežodiniiais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklaudyti ir suprasti kitą. 19.2. Esminiai gebėjimai. Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/2024-02-14-Isakymas-del-Apraso-pakeitimo.pdf	1-3 metai Supranta ir reaguoja į dažnai vartojamus veiksmų ir ypatybių pavadinimus, 3–4 žodžių sakinius, klausimus, kurie prasideda žodžiais: „kas“, „ką“, „kur“, „kiek“; greitai mokosi naujų žodžių. Reaguoja į išgirstus ritmo darinius, intonavimą, supranta kūno kalbą, mimiką, gestų, simbolių paveikslėlių, ženklų prasmę. Varto knygeles, skiria paveikslėlius nuo teksto, klausia, kas parašyta arba prašo paskaityti, geba sieti paveikslėliuose vaizduojamus objektus su konkrečiais aplinkos daiktais.. Stengiasi išklaudyti trumpus skaitomus, pasakojamus ar dainuojamus tekstus, girdėto kūrinio prasmę atskleidžia vaidindamas, žaisdamas ar pasakydamas keletą žodžių. 4-6 metai Išklauso, supranta ir reaguoja į klausimus „kodėl“, „kaip“, „koks? Supranta tą pačią mintį, idėją, jausmą, išreikštą skirtingais būdais, vaizdiniu arba garso kūrinio, kūno kalba, žodine ir simboliu raiška. Atpažįsta, kai kalbama ne gimtąja kalba. Domisi rašytinės kalbos elementais ir atkreipia dėmesį į juos savo aplinkoje; atpažįsta raidę ar skaitmenį, pirmąją savo vardo raidę; Prisimena knygos turinį, jau perskaito kelis žodžius, supranta įvykių eigą, numato, kas tekste galėtų įvykti toliau, žino kūrinį,

3-5 psl.	įvairaus stiliaus ir turinio tekstų (meninių, informacinių) apie aplinką, įvykius, reiškinius, atsimena ir juos perteikia skirtingais raiškos būdais. Iš klausos atskiria du žodžius, prasidedančius tuo pačiu garsu. Supranta pajuokavimus, dviprasmybes, erzinimus, dažnai girdimus frazeologizmus, humoro elementus, supranta keletą aplinkoje vartojamų kitos kalbos žodžių. Supranta, kad raštas yra sistema, turinti taisykles; kad garsai ir raidės sudaro žodį, atpažįsta nuo kelių iki keliolikos abėcėlės raidžių; pradeda skirti paprastos garsinės sandaros žodžius sudarančius garsus, skiemenis.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „SKAITMENINIS SUMANUMAS“	
Pasiiekimų srities dėmenys: gebėjimui klausytis ir suprasti kitų kalbėjimą, reaguoti į nežodinę raišką; gebėjimui suprasti įvairiomis formomis (simboline, garsine, grafine, vaizdine, žodine) perteikiamas prasmės; domėjimuisi tekstu, raidėmis ir simboliais; gebėjimui suprasti amžių atitinkančius meninius ir informacinius tekstus.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas Esminiai gebėjimai. Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 12-13 psl.	1-3 metai Stebi išmaniųjų žaislų judėjimą, siekia jų rankomis, klausosi jų skleidžiamų garsų. Susidomi grupėje esančiais išmaniaisiais žaislais be ekranų. Žaisdamas pradeda paeiliui atlikti dviejų vaikui suprantamų veiksmų sekas (pvz., trepsėti ir ploti). Žaidžia mokyklos aplinkoje esančiais įvairiais išmaniaisiais žaislais be ekranų (pvz., robotukais), naudodamas pagrindines jų paleidimo ir veikimo funkcijas. Žodžiais, garsažodžiais, veiksmais parodo kasdienių darbų ir veiklų atlikimo žingsnių eiliškumą, atlieka mokytojo ar kitų vaikų sakomas komandas. Pradeda laikytis išmaniųjų žaislų, daiktų paprasčiausių saugaus naudojimo taisyklių. 4-6 metai Atliepia, komentuoja įvairiomis formomis (vaizdo, garso įrašai, animacijos) pateikiamą informaciją. Vartoja kai kuriuos su technologijų naudojimu susijusius žodžius, pasakoja apie interaktyvią knygėlę, programėlę, žaidimą. Mokytojo padedamas naudoja skaitmeninį fotoaparata savo patirčiai ir aplinkiniam pasauliui fiksuoti, pradeda naudoti paprastas programėles piešimui, garsui, vaizdui įrašyti ir paleisti. Mokytojui prižiūrint ir padedant bando su kitais bendrauti skaitmeninėmis technologijomis, naudojasi įvairių išmaniųjų įrenginių valdymo priemonėmis (pele, jutiminiu ekranu, klaviatūra), informacinėmis svetainėmis tyrinėjimams ir kt. ugdomajai veiklai. Naudoja įvairias technologijas (fotografavimą, skaitmeninį piešimą, garso įrašų darymą) skaitmeniniam turiniui kurti. Dėlioja vaizdiniais simboliais ar objektais pateiktas komandas, sudarydamas rišlią veiksmų seką. Nusako, kaip nuosekliai, žingsnis po žingsnio pavyko pasiekti rezultatą. Laikosi pagrindinių bendravimo ir saugaus naudojimosi

	skaitmeniniais įrenginiais taisyklių. Mokytojo prižiūrimas pasirenka ir naudoja pagal amžių tinkamas interneto svetaines, programėles, kad galėtų atlikti projektines veiklas, kūrybines užduotis. Įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, derina bent dvi mokytojo pasiūlytas vaiko gebėjimus atitinkančias skaitmenines priemones (fotografavimo, piešimo, nuotraukų apdorojimo, garso įrašymo. Domisi kitų ir dalinasi savo sukurtu skaitmeniniu turiniu. Pradedą suprasti, kaip valdomi robotai, išbandydamas sudarytą paprastą programą atpažįsta klaidas ir koreguoja veiksmų seką. Supranta pagrindines skaitmeninio turinio (pvz., nuotraukų, piešinių, vaizdo įrašų) saugaus dalinimosi taisykles.
Ugdymosi kontekstai	Ugdymo(si) kontekstai: kalbų įvairovės, kultūrinių dialogų kontekstai, universalus dizaino mokymosi kontekstas. Kalbų kampeliai grupėse, kur vaikai gali susipažinti su kitų kalbų raidėmis, vėliavomis, žmonių paveikslais, lėlėmis, nuotraukomis, organizuojamos kalbų savaitės (supažindinimas su gestų kalba, kūno kalba, piktogramomis).
Mokytojo vaidmuo ir strategijos	Dėmesys rišliajai kalbai, keliama atviri klausimai, skatinantys tyrinėti, mąstyti, kurti, įveikti iššūkius, reflektuoti, plėtojant ugdančiuosius dialogus su vaikais; kuriama aplinka, kurioje vaikai susipažįsta su skirtingomis kalbomis ir komunikacijos būdais, mokosi suprasti ir vartoti naujus žodžius bei frazes.
Ugdymosi būdai ir metodai	Vaizduotės skatinimo (fantazuoti, perkėlinėti veiksmą iš realios situacijos į įsivaizduojamą ir atvirkščiai; išrasti skirtingus, neįtikėtinus veikimo būdus ir kt.); Giluminio mokymosi skatinimo (apie vieną mokymosi objektą ilgą laiką rinkti skirtingą informaciją iš įvairių šaltinių; sisteminti, pavaizduoti, modeliuoti, pristatyti ir kt.); Jungtinės veiklos, jungtinio dalyvavimo su vaikais būdai: „mąstymas kartu“, projektinės veiklos (pvz. „Virtuali kelionė po pasaulį“ ir kt.) Įsiterpimo į vaikų žaidimą būdai, nesugriaunantys autentiško vaikų žaidimo (mokymosi vienas kito skatinimas; jungtinis dėmesys; parama, sprendžiant problemas; ugdantysis dalyvavimas ir kt.), plėtojamas naratyvinis žaidimas; Refleksijos ir savirefleksijos skatinimo būdai (savo praeities ir ateities refleksija; veiklos ir jos rezultatų refleksija ir interpretavimas; mokymosi refleksija ir kt.). Aukštesniųjų mąstymo gebėjimų skatinimo metodai (lyginti, klasifikuoti, sisteminti, taikant mąstymo žemėlapius; reflektuoti savo veikimo ir mokymosi būdus; pajauti ir verbalizuoti kontrastą, variacijas, pastovumą; argumentuoti ir kt.). Paieškos metodai (minčių lietus; vaikiškų enciklopedijų, interneto tinklapių naudojimas; tėvų, grupės svečių, kitų suaugusiųjų klausinėjimas ką nors aiškinantis; „lobių“ ar kt. paieška pagal schemas, žemėlapius ir kt.).

	Vizualizacijos metodas kalbų mokymuisi – naują žodį, jo reikšmę perteikti vaizdo, garso, judesio pagalba.
--	---

PASIEKIMŲ SRITIS „TYRINĖJU IR PAŽĖSTU APLINKĄ“

Pasiekimų sritis „Tyrinėju ir pažėstu aplinką“ apima šiuos ugdymosi įgūdžius: „Mokėjimas mokytis“, „Tyrinėjimas“, „Matematinis mąstymas“, „Problemų sprendimas“.	
UGDYMOŠI ĮGŪDIS „MOKĖJIMAS MOKYTIS“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui įsitraukti į dominančią veiklą; pastangos kryptingai veikti įgyvendinant ketinimą ar tikslą; gebėjimui stebėti savo ir bendro veikimo pažangą, koreguoti procesą; gebėjimui reflektuoti savo veiklos procesą ir rezultatą.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikiena
Vertybinė nuostata. Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. Esminiai gebėjimai. Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, įsitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf/ 27-28 psl.	1-3 metai Domisi jam rodomais įdomiais žaislais ar daiktais, veiksmais su jais, džiaugiasi, kai kas nors pavyksta. Mato žaislus, kurie skatina tyrinėti visus pojūčius. Pastebėti vaikų ketinimus, juos įvardija (tu nori paimti smėlio formelę ir iškepti pyragą?). Žaidžia su žaislais, kurie skatina stumti, traukti, imti, čiupinėti pirštais, kuriais galima įvairiais būdais manipuliuoti. Žaidžia ir mokysi individualiu tempu. Džiaugiasi tuo, ko išmoko. Pasirenka daiktus taip, kad būtų ir tokių, su kuriais lengva veikti, ir tokių, kurie keltų iššūkius ir galėtų būti įvairiai panaudojami. Nori ką nors išbandyti, pažinti ir kurti. Tobulina savo gebėjimus individualiu tempu. Pats pajunta ir sprendžia, kada reikalinga pagalba. Inicijuoja žaidimus su išmoktais veiksmais, su daiktais ir įrankiais. Ieško būdų naudoti žaidimui pajvairinti, praplėsti: mašiną suremontuoti, lėlių baldus sutaisyti. 4-6 metai Sako, ko jis nori išmokti, įsitraukia į žaidimą, ko nors mokosi. Pasako, ką veikė per dieną ir ko išmoko. Sako „Aš nežinau“, nebijo suklysti ką nors darydamas, kelti klausimus, problemas, galvoti, kaip rasti atsakymą ar sprendimą. Ilgiau išlaiko dėmesį ir domisi aplinkiniu pasauliu. Atranda įvairių veiklų, kuri padeda mokytis tyrinėti ir pažinti aplinką. Kalba apie savo žaidimus, kitą veiklą ir taip plečia refleksijos gebėjimus. „Ryto rato“ ir kitos veiklos metu kalbasi su vaikais, ko nori išmokti, kaip gali mokytis. Naudojasi imitaciniais žaidimams tinkamomis priemonėmis (pvz.: spausdinimo mašinėlė ar kompiuterio klaviatūra, skaičiuotuvais, šluotomis, tuščiomis dėžėmis). Žaidžia sudėtingus žaidimus, tyrinėja daiktus, medžiagas, jų savybes. Varto enciklopedijas, naudojami interneto, interaktyviomis programomis. Kalbamasi su vaikais

	ne tik apie tai, ką jie jau išmoko, bet kaip dar galima mokytis.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „TYRINĖJIMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui kelti klausimus, spėlioti, numatyti; gebėjimui taikyti įvairius tyrinėjimo būdus ir priemones; gebėjimui apmąstyti, aptarti tyrinėjimo procesą ir atradimus.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikiena
Vertybinė nuostata. Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Esminiai gebėjimai. Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė. 24.3. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 24-25 psl.	1-3 metai Žaidžia su žaislais arba tam tinkamais daiktais, juda, liečia daiktus, išlaiko pusiausvyrą, stengiasi judėti daikto link, jį pasiekti, paragauti. Stebi kitus vaikus ir su jais bendrauja. Kaupia patirtį skirtingose žaidimo erdvėse: lygios grindys, kilimas, žolė, smėlis, minkšti ir kieti paviršiai, erdvės viduje ir lauke; pajunta įvairius pojūčius – šviežio oro, įvairių paviršių, kvapų, temperatūrų skirtumo, garsų. Jaučia ir tyrinėja įvairias medžiagas, formas. Domisi nepažįstamais daiktais ir medžiagomis. Ropoja iš didelių kartoninių dėžių padarytais tuneliais, lipa ant viršaus, lenda po apačia taip patiria įvairias padėtis erdvėje: viduje, išorėje, ant ir po. Vysto įvairius gebėjimus: klausosi, stebi, prisimena, kalba, kas vyko. 4-6 metai Aplinka kuriama taip, kad vaikams būtų prieinamos įvairios medžiagos ir priemonės, kuriomis pasinaudodami galėtų inicijuoti kryptingą iškilusios problemos sprendimo veiklą, patys sugalvoti problemų ir su pasitenkinimu ieškoti jų sprendimo būdų. Nebijo bandyti ir klysti ieškant savo iškeltų problemų sprendimų, naudojasi ankstesniu patyrimu ir juo remiasi, ieško atsakymų į iškilusius klausimus knygose, internete, jeigu mato, kad nepavyksta, pasiklausia suaugusiųjų, kurie gali padėti. Stebi ir apibūdina daiktų, medžiagų, gyvosios gamtos objektų savybes ir bruožus, piešia ar konstruoja įsivaizduojamus daiktus. Suskaičiuoja, prognozuoja pvz.: į kiek dalių reikės padalyti pyragą, po kiek saldinių imti, kad visi gautų po lygiai. Pasitelkia simbolius, lygina, atkartoja, numato situacijas, nukreipia savo dėmesį į ką nors kita ar atkreipia dėmesį dabar. Aiškina savo pasirinkimus ir logiškai juos pagrindžia. Tyrinėja gamtos ir socialinės aplinkos objektus, jų kaitą, savybes. Atlieka nesudėtingus bandymus, stebi prietaisų veikimą. Stebėti augalo augimą, orą, fiksuoja pastebėjimus, naudotis mikroskopu ir pan.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „MATEMATINIS MĄSTYMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: skaičiaus pajautai, samprotavimams apie kiekį ir duomenis; mato pajautai ir išmatuojamų dydžių palyginimui; geometrinių modelių pažinimui; vietos ir krypties apibūdinimui, sekų tyrinėjimui.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikiena

Vertybinė nuostata. Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais. Esminiai gebėjimai. Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 11-12 psl.	1-3 metai Žaidžia žaidimą (pvz.: „Slėpynes“, „Kū-kū“) su tuo pačiu žaislu, vartoja žodžius „yra“, „nėra“, „dar“, „taip“, „ne“, domisi veiksmiais su skirtingų spalvų, dydžių, formų daiktais: priartinti – nutolinti, paslėpti – parodyti, sugretinti. Įvardija daikto spalvą, dydį. Klausosi žaidinimų, dainelių, skaičiuočių, pasakėlių, eilėraščių, žaidžia žaidimus, kuriuose minimi skaičiai. Mėgsta teatralizuoti daineles, pasakas, žaisti žaidimus, kuriuose kas nors paeiliui rikiuojama (pvz.: pasaka „Ropė“). Žaidžia žaidimus su formelėmis ir lenta su atitinkamų formų išpjovomis; žaislais su viena į kitą įdedamomis dalimis; bokšteliais su žiedais, užmaunamais ant koto; dėžutėmis su dangteliais ir kt. Žaidžia žaidimus „Paimk didelį...“, „Nueik iki...“. Išrikiuoja šalia vieno daikto atitinkamą skaičių kitų daiktų. Varto knygeles, kuriose pavaizduoti objektai leidžia samprotauti apie dydžius, formas, spalvas, pakartoja paveikslėliuose pavaizduotų objektų dydį, formą, spalvą nusakančius žodžius. Rūšiuoja daiktus, eksperimentuoja su įvairių formų ir dydžių daiktais, kaladėlėmis. Dėlioja plyteles, kaladėles vertikalčiai, horizontalčiai, vieną ant kito, kombinuotai, darant nesudėtingus perdengimus. Bando pabaigus žaidimą daiktus sudėti į dėžes, rūšiuoja, jei žaidė su kelių skirtingų rūšių daiktais. 4-6 metai Atpažįsta dvi tris daiktų grupes, kreipia dėmesį, koks daiktų skaičius grupėje - „Kiek?“ „Ar po lygiai?“ ir pan. Žino daineles, pasakas, kuriose veikėjai ką nors dalijasi (pvz.: meškučiai iš pasakos „Du godūs meškučiai“). Apibūdina erdvės objektus, nurodo į juos panašius iš kasdienės aplinkos ir vartoja tokius palyginimus kaip: „panašus į Rubiko kubą“, „apvalus kaip kamuolys“. ir pan. Supranta, kad figūros forma nepriklauso nuo jos spalvos ir dydžio. Manipuliuoja daiktais (juos varto, padeda šalia, uždeda ant, įdeda į ir pan.), stebi kitus, kaip jie komponuoja įvairius daiktus, eksperimentuoja. Žaidžia lego. domino. Lygina daiktų ilgį, aukštį masę, storį, plotį ir t. t. Žaidžia judrius žaidimus, kai reikia pasirinkti teisingą kryptį savo kūno atžvilgiu (pvz. „Diena – naktis“, „Šilta – šalta“). Dalyvauja žaidimuose, kuriuose skaičiuojama, kartojami du trys skirtingi judesių ar garsų elementai, kur vaikas turi keisti savo ar daikto padėtį erdvėje ar daryti ką nors tam tikra seka (pvz.: žaidimai „Trečias bėga“); žaidimas, kai nutilus muzikai ar suplojus kaskart pasakoma, kaip kitaip vaikai turi pasielgti ar susigrupuoti. Kalbasi su vaikais apie tai, kiek veikėjų buvo pasakoje, kokia buvo įvykių pasakoje eilė, ką darė pirmasis, antrasis ir t. t. veikėjai (pvz.: pasaka „Trys paršiukai“, „Mergaitė ir lokys“, „Pagrandukas“). Žaidžia stalo žaidimus. Karpo, piešia, spalvina trikampius, stačiakampius. Iš įvairių formų detalių ar piešiant kuria figūras, aplikacijas, ornamentus. Naudoja sąlyginį matą (trečią daiktą) daiktų dydžiams palyginti (pvz.: matuoti pėdomis, žingsniais). Domisi, ką vaikai veikė vakar, kalbamasi apie tai, kas bus rytoj. Žaidžia
--	---

	žaidimus, padedančius suvokti laiko trukmę su smėlio laikrodžiu, žadintuvu, vartoja savaitės dienų pavadinimus. Kalbasi apie metų laikų kaitą. Atkreipia dėmesį į tai, ką galima nuveikti per minutę, 10 minučių, dieną, savaitę. Nori sužinoti, pažinti, kuo daugiau išmokti. Pasirenka veiklą, kurioje lavina savo mąstymo ir skaičiavimo įgūdžius, formuojasi vaizdinius matematikos mokymuisi. Pastebi įvairius sekų sudarymo būdus. Ieško daiktų ir jų dalių, forma primenančias geometrines figūras. Matuoja pėdomis, sprindžiais, piršto storiu, lazdele ir pan., įgyja supratimą apie ilgio, tūrio, masės matavimo priemones ir būdus, atranda, kad skirtingos formos daiktai gali būti tos pačios talpos ar masės, formuojasi supratimą apie tvermės dėsni (pvz.: koks produkto kiekis gali būti supakuotas skirtingų formų pakuotėse). Plečia žodyną žodžiais („šiek tiek didesnis“, „truputį mažesnis“, „didžiausias“, „mažiausias“ ir kt.), žino žodžius, reikalingus judėjimo kryptį, daiktų vietai nusakyti.
UGDYMOSI ĮGŪDIS „PROBLEMŲ SPRENDIMAS“	
Pasiekimų srities dėmenys: gebėjimui atpažinti ir įvardinti problemą; gebėjimui ieškoti problemos sprendimo būdų ir juos įgyvendinti; gebėjimui stebėti ir atsižvelgti į priimto sprendimo pasekmes.	
Vaiko pasiekimų ūgtis	Ugdymo gairės – vaiko veikseną
Vertybinė nuostata. Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. Esminiai gebėjimai. Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsveria ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes. 1-3 ir 4-6 metų žingsnių pasiekimai Nuoroda: https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-+vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdfs/ 25-26 psl.	1-3 metai Savarankiškai bando įveikti iššūkį ar problemą. („Tau pavyks!“ „Pabandyk kitaip!“ „Na, dar kartą!“). Pagiriamas, kai jam pasiseka susidoroti su kliūtimi. Padedama vaikui padaryti tai, ką jis bandydamas atlikti negali. Patariama, kaip elgtis įvairiose sudėtingose situacijose. Padedama vaikui įveikti kliūtį ar sunkumą, atlikti sudėtingą veiklą, kad stiprėtų jo pasitikėjimo savimi jausmas. Siūlo žaidimai ir žaislai, skatinantys problemų sprendimo gebėjimus. Siūlyti vaikui žaislus tapatinimui, grupavimui, rūšiavimui. Skatinti imtis sudėtingesnės veiklos (pagal vaiko galimybes). Kai vaikui kas nors nepasiseka arba jei jis prašo padėti, klausti paties vaiko (Ką dar galima padaryti?, Kaip kitaip galima padaryti?). Arba pateikti kelis sprendimo būdus, padedančius įveikti kliūtį, kad vaikas pasirinktų vieną iš jų. 4-6 metai Komentuojama apie vaikų taikytus problemų sprendimo būdus ir jų pasekmes, kad vaikai geriau suprastų, kodėl pavyko įveikti sunkumus. Vaikams susidūrus su problema, skatinama juos prisiminti, kokius panašios problemos sprendimo būdus jie taikė anksčiau. Drąsinama vaikus kartu ieškoti išeities iš susidariusios probleminės situacijos. Siūlo vaikams sudėtingos veiklos, drąsinama jų imtis, drąsiai bandyti, eksperimentuoti, tartis su kitais. Skaitoma kūrybinių apie įvairius žmonių ketinimus, poelgius ir jų pasekmes. Kai vaikai susiduria su problema, paprašoma visų pagalvoti, ką

	galima daryti toje situacijoje. Padedama vaikams geriau suprasti kiekvieno pasiūlyto sprendimo pasekmes. Užduodami vaikams atvirieji klausimai, padedantieji apmąstyti problemą: (Kas atsitiko?, Kaip tu jautiesi?, Kaip jaučiasi kiti?). Vaikui susidūrus su problema, klausiama: (Ką tu darei?, Ar tai padėjo įveikti problemą?, Ką dar galima daryti?, Ar tai padės įveikti problemą?). Siūloma vaikams probleminių užduočių, kurias įveikti turėtų jie patys.
Ugdymosi kontekstai	Ugdymo(si) kontekstai: universalaus dizaino mokymosi kontekstas, tyrinėjimo ir gilaus mokymosi, realių ir virtualių aplinkų, žaismės kontekstai.
Mokytojo vaidmuo ir strategijos	Vaikų įsitraukimo skatinamas, kai mokytojas kryptingai kuria mokymosi aplinkas, kurios pažadina prigimtinių vaikų smalsumą gamtos objektams, įdomiems ir nematytiems daiktams bei robotams; Mokytojas skatina vaikų domėjimąsi aplinkiniais ir sunkiai prieinamais objektais (pavyzdžiui, dangaus kūnai, kitų žemynų bei išnykę gyvūnai), taip pat plika akimi nematomais objektais ir reiškiniiais, kuriuos galima pamatyti per skaitmeninį mikroskopą arba tyrinėti naudojant papildytosios ar virtualiosios realybės programėles; Mokytojas paremia vaikų iniciatyvas, parinkdamas jiems aktualų turinį ir veiklas; Mokytojas, taikydamas skirtingas strategijas ir atsižvelgdamas į vaikų individualius poreikius, padeda vaikams ugdyti įgūdžius, reikalingus savarankiškam mokymuisi, problemų sprendimui, kūrybingumui ir bendravimui, tuo pačiu skatina jų smalsumą ir norą tyrinėti aplinką.
Ugdymosi būdai ir metodai	Tiriamieji STEAM metodai ir būdai (stebėti; atlikti bandymus ir eksperimentus; kurti schemas, modelius; taikyti netradicines tyrimo idėjas, priemones ir įrangą, pvz., daržas ant palangės, lauko aplinkoje, viščiukų inkubatorius, laboratorijos, smėlio ir purvo virtuvėlės ir kt.); Patirtinio mokymosi būdai (pačiam pajauti, išbandyti, sukurti, atrasti, apmąstyti; Vaizduotės skatinimo būdai (fantazuoti, perkėlinėti veiksmą iš realios situacijos į įsivaizduojamą ir atvirkščiai; išrasti skirtingus, neįtikėtinus veikimo būdus ir kt.); Įvairiose situacijose taikomi vaiko klausymosi (kas jiems svarbu, kaip jie mato pasaulį ir kt.) būdai, taip pripažindami vaikus savo gyvenimo ir ugdymosi ekspertais; Aukštesniųjų mąstymo gebėjimų skatinimo metodai (lyginti, klasifikuoti, sisteminti, taikant mąstymo žemėlapius; reflektuoti savo veikimo ir mokymosi būdus; pajauti ir verbalizuoti kontrastą, variacijas, pastovumą; argumentuoti ir kt.).

V. VAIKO UGDYMO SI PAŽANGA, UGDYMO SI TĘSTINUMAS

Mokykloje ugdymosi pasiekimų ir pažangos stebėseną vykdoma nuolat. Pirminis vaiko pažinimas prasideda nuo pokalbių su tėvais apie vaiką, aptariamais tėvų lūkesčiais, surenkama jų nuomonė apie vaiko gebėjimus, individualius ypatumus.

Dėmesys skiriamas *formuojamajam vertinimui* - ugdymosi procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas ugdymo kokybei užtikrinti, *apibendrinamajam vertinimui* – vaiko ugdymui(si) pagal mokyklos programos dalį (pvz., vienerius metus) ar visą programą (pvz., nuo 3 iki 6 metų) rezultatų įvertinimas. Nustatoma, ko vaikas pasiekė aštuoniolikoje ugdymosi pasiekimų sričių, kokia vaiko pažanga, kokie jo ypatingi raidos įgūdžiai ir tobulintos sritys. Apie vaikų ugdymosi pasiekimus ir pažangą sprendžiama iš vaikų kasdienės veiklos ir jos rezultatų. Mokytojai, švietimo pagalbos specialistai nuolat dokumentuoja ugdymo procesą el. dienyne „Eliis“. Ugdymo(si) procesas planuojamas atsižvelgiant į vaikų ugdymosi pasiekimus ir vaikų pažangos analizės rezultatus.

Įrodymai apie vaikų pasiekimus renkami šiais metodais:

Stebėjimas – mokytojas stebi ir aprašo natūraliai vykstančius procesus, fotografuoja, daro garso ir vaizdo įrašus nekeisdamas sąlygų;

Veiklos analizė – piešiniai, bendri projektai, kalba, žaidimo siužetai ir pan.;

Individualus pokalbis su tėvais – tai padeda derinti tėvų ir mokytojų požiūrį į vaiką, matyti ne tik jo pasiekimus, bet ir problemas, kartu jas spręsti.

• **Vaiko pasiekimų aplankai.** Vaiko pasiekimų įrodymai yra fiksuojami pagal mokyklos programos struktūrą ir pasiekimų apraše pateiktas ugdymosi pasiekimų sritis. Į pasiekimų aplanką dedami tik tie įrodymai, kurie apie vaiko žinias ir supratimą, gebėjimus ir nuostatas pasako ką nors nauja, t. y. rodo jų tobulėjimą, išryškina jų gabumus, interesus, atskleidžia ugdymosi poreikius. atranda esminius vaiko pasiekimų požymius ir juos fiksuoja komentarais, nurodant ugdymosi pasiekimų sritį ir pasiekimų žingsnį, kurį yra pasiekęs vaikas. Įrodymai į aplanką atrenkami kartu su vaiku aptariant kas jam labiausiai pasisekė per tam tikrą laiką, kas padeda vaikui įsivertinti savo pastangas. Pasiekimų aplankas gali būti sudaromas kaip segtuvai, albumas. Pasiekimai fiksuojami trumpais komentarais, nurodant ugdymosi pasiekimų sritį ir pasiekimų žingsnį, kurį yra pasiekęs vaikas.

Vaikų pasiekimų vertinimo rezultatai su tėvais individualiai aptariami mokslo metų pradžioje- rugsėjo mėn., pabaigoje – gegužės mėn. ir pagal poreikį. Mokslo metų pabaigoje mokytojų taryboje apibendrinami mokyklos ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų rezultatai, pateikiamos išvados apie išryškėjusius pasiekimus ir tobulintinas sritis, bei poreikius. Vaikų ugdymosi pasiekimų dokumentavimo, stebėsenos ir surinktos informacijos naudojimo procesai vykdomi laikantis visų etikos reikalavimų. Vaikų pasiekimų dokumentavimas bei stebėseną padeda siekti ugdymo ir ugdymosi kokybės:

- geriau pažinti kiekvieną vaiką ir numatyti jo ugdymo(si) perspektyvą, stebint, ką vaikas jau geba, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse, atskleidžiant potencialias jo galias ir švietimo pagalbos poreikį;
- kryptingai planuoti ir veiksmingai įgyvendinti lankstų bendrą vaikų grupės ugdymo(si) procesą, skatinantį kiekvieno vaiko ugdymosi pažangą;
- nuosekliai vertinti mokytojo ir kitų ugdytojų sąveikų su vaikais, taikomų pedagoginių strategijų ir metodų, sukurtos aplinkos, paramos ir pagalbos vaikams poveikį kiekvieno vaiko pažangai;
- derinti vaiko, tėvų (globėjų), mokytojų, švietimo pagalbos specialistų lūkesčius dėl vaiko tolesnio ugdymo(si), siekiant visų ugdymo(si) proceso dalyvių kryptingo įsitraukimo į ugdymo(si) procesą.

Dermės ir tęstinumas su Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa. Mokykla siekia programos dermės ir tęstinumo su Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa: svarbiausių ugdymo(si) principų atitiktis ir ugdymo(si) proceso kryptingumas – ugdymo(si) modeliavimas iš vaiko raidos ir ugdymosi perspektyvos, išskirtinis dėmesys žaidimo pedagogikai ir patirtiniam vaikų ugdymui(si). Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo(si) tęstinumą užtikrina ikimokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų pasiekimų sričių ir priešmokyklinio ugdymo(si) laikotarpiu plėtojamų kompetencijų dermė: suderintos jas sudarančių pasiekimų grupės, pasiekimų turinys, jų augimo nuoseklumas.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Programos atnaujinimas. Programą numatoma atnaujinti 2029 metais arba pasikeitus teisės aktams, reglamentuojantiems ikimokyklinį ugdymą, matant poreikį atnaujinti programos turinį, norint išlaikyti dermę su praktiniu ugdymo proceso įgyvendinimu ir vaikų ugdymosi kokybės vertinimo rezultatais.

Programos projektas buvo pristatytas bendruomenei 2025 balandžio 4 d.

LITERATŪRA

1. DĖL IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS GAIRIŲ PATVIRTINIMO. (2023). Lietuvos respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymas Nr. V-1142.
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/76bb8f404b5911ee8185e4f3ad07094a/asr>
2. DĖL ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRO 2023 M. RUGSĖJO 4 D. ĮSAKIMO NR. V-1142 „DĖL IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS GAIRIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO. (2024). Lietuvos Respublikos švietimo, sveikatos ir sporto ministro 2024 m. vasario 5 d. įsakymas Nr. V-131.
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/49f23632c46711ee9269b566387cfecb?jfwid=f5arm3g7r>
3. DĖL 2021–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJOS ŠVIETIMO PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 12-003-03-02-01 „ĮGYVENDINTI ĮTRAUKŲJĮ ŠVIETIMĄ“. (2023). Lietuvos respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. Kovo 1 d. įsakymas Nr. V-241.
<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/657a5f84b87011ed924fd817f8fa798e?jfwid=rivwzvpvg>
4. Nacionalinė švietimo agentūra (2021). Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programa
5. s vykdančių mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo metodika.
<https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2022/02/IPUMokyklu-veiklos-kokybes-isivertinimo-metodika.pdf>
6. Stepanova. K., (2004). *APIE JUNGTINIŲ TAUTŲ VAIKO TEISIŲ KONVENCIJĄ, VAIKO TEISES IR ATSAKOMYBĘ*. Socialinė Apsaugos Ir Darbo Ministerija.
7. Piaget, J. (2001). *Vaiko kalba ir mąstymas*. Vilnius: Margi raštai.
8. Rogers, C. R. (2006). *Žvilgsnis į psichoterapiją: tapti žmogumi*. Vilnius: Vaga.
9. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras (2016) „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“
<https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/01/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-pasiekimu-aprasas.pdf>
10. Universalios dizaino mokymosi gairės (2023) Europos socialinio fondo agentūra, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija
<https://tukstantmeciomokyklos.lt/wp-content/uploads/2023/11/Universalios-dizaino-mokymuisi-gaires.pdf>
11. Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose. Įtraukusis ugdymas 2022.
12. Ikimokyklinio ugdymo programų analizė: Vilniaus miesto mokyklų atvejis. EDU Vilnius, 2024
<https://drive.google.com/file/d/1aUW180P0vAtzzCpkrhgXbndEB9PC-KsD/view>
13. <https://www.vaikolabui.lt/zipio-draugai/>
14. <https://www.pienasvaisiai.lt/>

IŠVADOS APIE MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĘ

Mokyklos stipriosios veiklos sritys:

Grupės atmosfera pozityvi, grįsta malonių bendravimu ir bendradarbiavimu; fizinė aplinka saugi (1.1.1.-1.1.2. - 4 lygis).

Mokytojas skiria reikiamą dėmesį kiekvienam vaikui, remdamasis jo stipriosiomis pusėmis ir skatindamas jį ugdytis (1.2.1. – 4 lygis).

Žaidimas – pagrindinė vaikų raidą ir ugdymąsi skatinanti veikla (2.3.2. – 4 lygis).

Vaikai dalyvauja patirtinėse veiklose – tyrinėjimo, eksperimentavimo projektuose; edukacijose, išvykose (2.2.1.-2.2.3. – 4 lygis).

Mokyklos fizinė, socialinė – emocinė ir pažintinė aplinka atitinka vaikų ugdymosi poreikius (3.1-3.3. – 4 lygis).

Veiklos atitinka vaikų raidą ir poreikius (4.1. – 4 lygis).

Mokytojas palaiko ugdymo strategijas, skatinančias žaidimą kaip pagrindinę vaiko veiklą (4.3.3. – 4 lygis).

Mokytojas planuoja ugdymą(si), remdamasis žiniomis apie vaikų jau turimus gebėjimus, nuostatas, žinias ir supratimą, jų individualius ugdymosi poreikius ir siekdamas vaikų ugdymosi pasiekimų augimo. (5.2.2. – 4 lygis).

Mokytojas užtikrina informacijos apie šeimas ir vaikus konfidencialumą (6.1.4. – 4 lygis).

Mokytojai bendradarbiauja tarpusavyje ir su kitais specialistais, siekdami pagerinti tiek savo pedagoginę praktiką, tiek ir ugdymo kokybę apskritai (7.2.2. – 4 lygis).

Mokyklos tobulintinos veiklos sritys:

Vaikai dalyvauja planuojant, kuriant ir prižiūrint grupės aplinką (3.3.2. – 2 lygis).

Vaiko pasiekimų vertinimas grindžiamas vaiko stebėjimu, vaiko veiklos rezultatų analize ir jos apibendrinimu (5.1. – 2 lygis).

Fragmentiški mokytojų partnerystės ryšiai su tėvais (6.2) – 2 lygis).

Mokyklai būdingas atviras dialogas dėl ugdymo kokybės bei tarpusavio pagalbos.(7.3.2. – 2 lygis).

*-veiklos rodiklis pagal Mokyklų, vykdančių ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodinių rekomendacijų 2 priedą (TAR, 2023-01-30, Nr. 1530).

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRITARIMO VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „KURPAITĖ“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-09-01 Nr. A15-1624/25
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Almeda Kučinskienė, Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėja, Ikimokyklinio ugdymo skyrius
Sertifikatas išduotas	ALMEDA KUČINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-09-01 07:27:07 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-09-01 07:27:24 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-02-28 19:13:13 – 2029-02-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 11:49:40 iki 2027-12-18 11:49:40
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.84.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-09-01 07:58:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-09-01 07:58:15 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“